

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**  
**BAŞTA CİNSEL İSTİSMAR OLMAK**  
**ÜZERE ÇOCUKLARA YÖNELİK HER**  
**TÜRLÜ İSTİSMAR OLAYLARINI**  
**ARAŞTIRMA KOMİSYONU**  
**TUTANAK DERGİSİ**



**2'nci Toplantı**

**28 Nisan 2016 Perşembe**



*(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)*

**İÇİNDEKİLER**

**I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR**

**II. - ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI**

**A) GÖRÜŞMELER**

*1.- Komisyonun çalışma takvimi, Komisyonda görevlendirilecek uzmanların belirlenmesi ve Komisyona davet edileceklerin tespitine ilişkin görüşmeler*



28 Nisan 2016 Perşembe

**BİRİNCİ OTURUM**

Açılma Saati: 10.37

**BAŞKAN: Yılmaz TUNÇ (Bartın)**

**BAŞKAN VEKİLİ: Fatma BENLİ (İstanbul)**

**SÖZCÜ: Erkan KANDEMİR (İstanbul)**

**KÂTİP: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)**

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, öncelikle, hepiniz hoş geldiniz.

## II. – ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

### A) GÖRÜŞMELER

*1.- Komisyonun çalışma takvimi, Komisyonunda görevlendirilecek uzmanların belirlenmesi ve Komisyona davet edileceklerin tespitine ilişkin görüşmeler*

BAŞKAN – Komisyonumuzun seçim toplantısını geçen hafta gerçekleştirmiştik, Başkanlık Divanı belirlendi, bugün de Komisyonumuzun 1'inci toplantısını gerçekleştiriyoruz. 1'inci toplantının gündemiyle alakalı belgeler size ulaştı, toplantının gündeminde 3 husus var:

1'incisi: Komisyon çalışma takviminin görüşülmesi.

2'ncisi: Komisyonunda görevlendirilecek uzmanların belirlenmesi.

3'üncüsü: Komisyonu davet edileceklerin tespiti.

Hepinizin de bildiği gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 4 siyasi partimizin araştırma önergelerinin birleştirilmesiyle kurulan bir araştırma komisyonu, bugün itibarıyla ilk çalışma toplantısına başlıyor. Başta cinsel istismar olmak üzere, çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kuruldu bu Komisyon ve bu amaçla üç, artı, bir; en fazla dört aylık süre içerisinde bize verilen görevi en iyi şekilde yapmanın gayreti içerisinde olacağız.

Tabii, konu gerçekten çok önemli, bize verilen görev çok önemli bir görev; özellikle çocuk söz konusu olduğunda, çocuklar toplumun en hassas varlıkları, en korumaya muhtaç varlıkları. Her türlü istismar karşısında savunmasız olan çocuklarımızı korumak başta anne babaların görevi ama devletin de görevi. Bu anlamda da Türkiye Büyük Millet Meclisi çok önemli bir konuya el attı bütün partilerin katkısıyla, çocuk istismarının önlenmesiyle alakalı bir komisyon kurulmasını Meclisimiz sağladı, bize büyük bir görev yüklediler, sorumluluk yüklediler. Bu hassas konuda ben tüm Komisyon üyelerimizin büyük bir özveri içerisinde çalışacaklarına inanıyorum. Gerçekten, tüm çalışmalarımızın merkezinde artık çocuk var, çocuğun üstün yararı var. Bu anlamda, siyasi düşüncelerimizi de belki bir tarafa bırakarak, siyasetüstü tutarak bu konuyu geleceğimiz olan çocuklarımıza yönelik faydalı bir çalışmayı yapalım ve raporumuzu da inşallah, Meclise sunalım.

Tabii, konu çok geniş bir alan, çocuk hukuku... Bu Komisyona ben seçtiğimde hemen kütüphanede çocukla ilgili, çocuk hukukuyla ilgili kitapları taradığımda bu konuda çok da fazla bir araştırmanın yapılmadığını da gördüm. Yani çok önemli bir konu, ülkemizin hatta dünyanın önemli bir konusu. Baktığımız zaman, bu alanda üniversitelerimiz tarafından çok da çalışma yapılmadığı da görülüyor. O açıdan, bizim çalışmalarımız çok önemli, bu konuda ülkemizde çalışma yapan uzmanlar, kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları tüm bunları derleyip toparlayıp hepinizin katkılarıyla, burada onları buluşturup, dinleyip ve daha sonra da kendi değerlendirmelerimizi yapıp, çocukların korunmasıyla alakalı çok önemli bir eseri, bir raporu; herkese ışık tutacak, uygulamaya ışık tutacak bir raporu inşallah, Meclisimize sunacağız.

Tabii, biz hukuk fakültesinde okurken çocuk hukuku seçmeli dersti, çoğu kişi de hiç farkında bile değildi, almadı; aslında çok önemli bir alan, çeşitli hukuk dallarının içerisinde konu olarak geçirilen bir alan; çocuk hakları açısından baktığımız zaman, anayasa hukukunu ilgilendiriyor; çocukların velayeti, ailesiyle ilişkileri, nafakayı vesaireyi düşündüğümüzde medeni hukuku ilgilendiriyor; çocuğun vatandaşlığına baktığımız zaman, çocuklarla ilgili uluslararası sözleşmelere baktığımız zaman, hem devletler hukukunu hem devletler genel hukukunu hem devletler özel hukukunu ilgilendiriyor; çalışan çocuklar açısından baktığımız zaman, iş ve sosyal güvenlik hukukunu ilgilendiriyor; suçla sürüklenen çocuklar açısından ve suç mağduru çocuklar açısından baktığımız zaman ceza hukukunu ilgilendiriyor yani hukukun hemen hemen bütün alanlarıyla ilgili bir konuyu ele alıyoruz. Bu açıdan, hem geniş bir konu, tabii, bu kısa süre içerisinde de bu geniş alan içerisinde çocuk istismarının araştırılması ve çocuk istismarının her türünün araştırılması görevi var; tabii, cinsel istismar başta olmak üzere, Karaman'da meydana gelen çirkin hadiseden sonra toplumda bu konuda daha fazla hassasiyet oluştu. Bu anlamda, tabii ki, cinsel istismar, çocukların cinsel istismarına yönelik araştırma bizim birinci konumuz; diğer konuları da Meclis bize görev olarak yükledi, diğer istismarlar da var; fiziksel istismar, işte, duygusal istismar, "çocukların ihmali" dediğimiz istismar konularını da araştırmak Komisyonumuzun görevi. Bu kısa süre içerisinde tabii, biraz daha fazla çalışmamız lazım, sadece uzmanları dinlediğimiz toplantılarla değil de hepinizin, bütün Komisyon üyelerinin şu üç ay içerisinde bu konuya yoğunlaşmasını, kaynakları, sözleşmeleri taramasını, mevzuatımızdaki eksiklikleri tespit noktasında Komisyonumuza tavsiyelerde bulunmasını sizlerden özellikle bekliyoruz. Zaten sizler de bunun farkındasınız. İnşallah, çocuklara faydalı olacak ve ülkemizde çocuk istismarının önlenmesi noktasında tedbirler paketini Meclisimize sunarak,

sadece Meclisimize sunmakla da kalmamak lazım, sunulup araştırma komisyonu raporu... Rafta çok araştırma komisyonu raporları var. Bu tedbirlerin de aslında zaman içerisinde belli bir takvime bağlanarak, eğer mevzuatta eksiklikler varsa bu eksikliklerin giderilmesi noktasında, uygulamada birtakım sıkıntılar varsa oralara neşter vurma anlamında da bundan sonra da, Komisyonumuzun çalışma süresi bitse de biz çocuk konusunda Mecliste onların hep sözcüsü, avukatı olmamız lazım diyorum.

Bu toplantıda gündemimizi, çalışma takvimimizi belirleyeceğiz. Çalışma takvimimiz üç aydır, 22 Temmuz'a kadar süremiz var; tabii, Meclis eğer 22 Temmuz'dan önce tatile çıkarsa, biz de çalışmalarımızı tamamlayamazsak o zaman, tatile denk geliyor, tatile denk gelen sürede de süremiz işlemiyor; belki tatil nedeniyle süremiz de uzayabilir ama çalışmalarımızı önceden bitirebilir miyiz bu kısa sürede? Bitirebilirsek tatilden önce raporumuzu... Belki toplantıları bitiririz, tatil sırasında raporun yazılmasında bir sakınca yok; ek süre isteyeceksek de artık o tatilden sonraki bir zamanda olabilir. Bakalım çalışmalarımızın seyri ne şekilde olacak.

Bu toplantıda, bir de hangi kurumlardan daimi uzman almamız gerekiyor? Çünkü konuyla ilgili bakanlıklar var, kurumlar var; bu kurumlardan Komisyonumuzda sürekli bizimle beraber çalışacak uzmanların olması gerekiyor; onlarla ilgili de sizlerin görüşlerini alacağız ve Komisyonumuza davet edilecek olan uzmanlar, akademisyenler, bu konuda ihtisas yapmış kişiler, Türkiye'de öne çıkmış kişiler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, davet edeceğimiz kişiler ve kurumlara ilgili olarak da sizlerin bu toplantıda görüşlerinizi alacağız.

Sayın Bekaroğlu'nun geçen hafta "Konu hassas, çocuklar hassas; tutanakların basına açık olması durumunda birtakım sakıncalara yol açabilir." şeklinde bir önerisi vardı; tutanakların açıklanmaması, gizli tutulması; tam tutanak tutulsun ancak bunun açıklanmaması noktasında bir önerisi vardı, bunu da konuşabiliriz.

Ben sırayla söz vereyim; hem çalışma takvimi, uzmanlar, tutanakların konusu, bunlarla alakalı sözlerinizi alalım.

Buyurun Sayın Hüsnü Bozkurt.

**MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) –** Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer hanımefendiler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun çalışmalarının ülkemiz çocukları için iyi sonuçlar üretmesini diliyorum ama bir sitemle başlayacağım çünkü Sayın Başkan konuşurken çocuk konusunun çok önemli olduğunu, bu konunun siyasi olmadığını, siyasetüstü bir çalışma yapılması gerektiğini söyledi. Ben de yürekten katılıyorum; herhangi bir siyasi kaygıyla değil, çocuklarımızın özellikle son yıllarda giderek artan ve ülkenin hemen hemen her yerinde görülen başta cinsel istismar olmak üzere, beyinsel istismarlarından fiziksel istismarlarına kadar her konuyu araştırarak böyle bir Komisyon'da parti farkı gözetmeksizin, hepsi anne ve baba olan Komisyon üyelerinin insan niteliğiyle öne çıkması ve o nitelikte bu işe eğilmesi, sizin de söylediğiniz gibi, çok önemli. Keşke bu, Komisyonun Başkanlık Divanına da yansısaydı yani bu bir ihtisas komisyonu değil, ihtisas komisyonları için iktidar partisinin bütün Başkanlık Divanını temsil etmesi belki bir derece anlaşılabilir ama böyle bir özel komisyon'da keşke Başkanlık Divanında da farklı partilerin temsil edilmesine olanak sağlasaydı 9 üyelik AKP çoğunluğu olarak.

**BAŞKAN –** Belki de seçerdik keşke toplantıda olabilseydiniz.

**MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) –** Keşke olabilseydik çünkü o gün sabah duyurulursa öğleden sonra toplantıya yetişmeye imkânımız yok bizim, Ankara'da henüz yerleşik düzene giremedik, sayenizde altı ayda bir seçime gittiğimiz için henüz daha düzen kuramadık.

Neyse, bu sitemimi iletirim.

Bunun ötesinde, tabii, bu Komisyon'a girdiğimizden beri araştırıyoruz, böyle, Türkiye'nin her yerinden şimdilik 4 sayfa tutarında, çocuk istismarı konularını görmek mümkün, her gün basına intikal ediyor, ülkenin her yerinde. Ayşe Hanımefendi'yle beraber Karaman davasını da birlikte izledik, oradaki çocukların ifade tutanaklarını, hakikaten ne bir anne ne de bir baba olarak tahammülle dinleme imkânı olmadığını yaşayarak gördük. Onun için, bu sorun gerçekten siyasetin çok ötesinde ülkenin içine düştüğü ciddi bir durum. Elbette, dünyanın her yerinde çocuk istismarı olur, ülkemizde de çok eskiden beri çocuk istismarı, ensest vesaire, hele biz de kırk üç yıl bu ülkeye hizmet etmiş hekim olarak bunların içinde yaşayıp geliyoruz ama son yıllarda özellikle en azından basına intikal ve bize ulaşması bakımından bunun çok yoğunlaştığı çok çok ortada. Örneğin bu Karaman olayını incelerken gördük ki olay Karaman'a ait ve Karaman'la sınırlı bir çocuk istismarı olayı değil, çok sayıda ilde, yurtda, okulda, tarikat ya da derneklerin kaçak yurt ve evlerinde, yetiştirme yurtlarında, cezaevlerinde... Örneğin geçen yıl Pozantı Cezaevinde 15 yaşında bir çocuk intihara sürüklendi. O cezaevlerinin işte, "sübyan koğuşu" denilen koğuşlarında sayısız bu tür ilişkiler var. Karaman'da Karaman Cumhuriyet Savcısıyla görüşülürken savcı bey aynen şunu söyledi: "Bu olayın üzerine yoğunlaşıyorsunuz ama Karaman'da son iki hafta içinde iki tane ensest olayıyla karşılaştık; biri, dede torunla; biri, baba kızına..." Bunlar demek ki her yerde adliyelere intikal ediyor. O bakımdan, bu Komisyon, belki zatiînin de buyurduğu gibi, üç ay yetmeyebilir, daha uzun süre de çalışarak, gerekiyorsa pek çok yere giderek hakikaten ciddi bir çalışma yapmalı ve buradan çocuklarımızı her türlü istismardan koruyacak somut en azından 3-5 öneriyi belki yasa düzeyine getirebilecek bir ciddi çalışma olmalı diye düşünüyorum.

Yine, eğer Komisyonumuzun değerli üyeleri de uygun görülürse bu konuda biz bir araştırma yaptık sayın hocamızla birlikte, değerli CHP komisyon üyesi arkadaşlarımız; biliyorsunuz, Nurhayat Hanım ve Burcu Hanım da sizin gibi hukukçu; örneğin Türkiye Barolar Birliğinin bir Çocuk Hakları Kurulu var, İstanbul Barosunun Çocuk Hakları Merkezi var; Türk Psikiyatrisi, Türk Psikologlar ve Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği var, bu konularda ciddi çalışmaları var; yine

UNICEF Türkiye Temsilciğinin çok ciddi çalışmaları var. Profesör Oğuz Polat ve Profesör Osman Abalı'nın biri Acıbadem Tıp Fakültesi...

BAŞKAN – Oğuz Polat...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Evet, ben bunu vereceğim efendim, not almanıza gerek yok, sadece bilgi olarak arz ediyorum.

Bunun yanında, en çok bu istismlarla ilgili olayların kamuoyu gündemine girdiği Karaman'ın Valisi ve Millî Eğitim Müdürünü, Rize'nin Vali ve Millî Eğitim Müdürünü, Osmaniye, Elâzığ, Konya ve Afyon il millî eğitim müdürlerini, Millî Eğitim Bakanımız Sayın Nabi Avcı'yı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız Sayın Sema Ramazanoğlu'nu da Komisyonumuzda dinleyip onların da görüş ve düşüncelerini almamız yararlı olur diye düşünüyoruz. Yine, ziyaret edilecek yerler bağlamında, biz çok detaylandırmadık ama yine, Komisyon üyelerimizin uygun göreceği kimi yetiştirme yurtlarını ve çocukların kaldığı diğer kurumları gezip yerinde görmemizin yararlı olacağını düşünüyoruz ve Cumhuriyet Halk Partisi Komisyon üyeleri olarak Sayın Başkanlığınıza böyle bir öneriyi arz ediyoruz efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bozkurt, sağ olun.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, Komisyon dinlenecek kurumlar ve kişilerle ilgili bilgi verildi. Şimdi, şöyle bir şey ifade etmek istiyorum, başta da biraz girmiştim, çok genişlersek dağıtabiliriz gibi endişeler dillendirilmişti. Evet, başta cinsel istismar ama çocuk istismarı cinsel istismardan ibaret değil, zaten Türkiye Büyük Millet Meclisi de "başta cinsel istismar olmak üzere bütün istismlar" dedi. Tabii, üç aylık sürede her tarafı ve her konuyu bütün ayrıntılarıyla incelemek mümkün değil ama en azından başlıklar hâlinde...

Şimdi, Türkiye'de 1 milyona yakın çocuk işçi var, en büyük istismar çocuk emeği istismarı. 2015 yılında iş kazasında 1.730 insan öldü, bunlardan 69'u 18 yaşın altında, çocuk. Dolayısıyla, bunlara da bakmak gerekecek.

Aslında, Sayın Başkan, sizin söylediğiniz aksine Türkiye'de çocuk istismarıyla ilgili, cinsel istismarla ilgili çok ciddi çalışmalar yapılmış, çok önemli raporlar, strateji belgeleri, uygulama belgeleri çıkarılmış ama demek ki yeteri kadar ciddiye alınıp uygulanmadığı için hâlâ bu ciddi sorunla karşı karşıyayız ve Meclis böyle bir Komisyon kurma ihtiyacı duymuş.

Bakın, Onuncu Kalkınma Planı'nda şöyle bir cümle var: "Çocuk koruma ve adalet sistemleri koordineli olarak, önleyici mekanizma ve uygulamalara sahip, risk takibi ve erken uyarı sistemini içeren bir yapıya kavuşturulacak, altyapı ve personel ihtiyaçları giderilecek, bu alandaki hizmetlerin kalitesi artırılacak, korunmaya muhtaç çocuklara yönelik hizmetler çocukların sosyal ve kişisel gelişmelerini destekleyecek bir yapıda sunulacaktır." Müthiş iddialı büyük bir cümle. Sadece bu cümleyle kalmamış, ilgili Bakanlık UNICEF'le ve ilgili kuruluşlarla Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı hazırlamış 2012-2017. Daha sonra, aynı çerçevede uygulama planı hazırlanmış, yine, Bilkent Üniversitesi Çocuk Hakları Merkeziyle beraber Bakanlık benzer bir çalışma yapmış. Avrupa Birliğiyle birlikte yapılan bir çalışma var ve çok sayıda bu konuda yapılan çalışma var; özellikle Hacettepe Üniversitesi Çocuk Hakları Merkezi, Bilkent Üniversitesi Çocuk Hakları Merkezi, İstanbul Üniversitesi Çocuk Hakları Merkezi, çok önemli çalışmalar, araştırmalar yapılmış ama bunlar böyle araştırma projeleri şeklinde güzel yazılmış belgeler olarak kalmış, uygulamada çok da başarılı olamamış, hatta milletvekillerine bir el kitabı bile hazırlanmış bu konuda neden dikkat edilmesiyle ilgili.

Şimdi, benim önerim, bu çalışmayı yaparken birkaç alana ama şöyle bir yöntemle:

Birincisi: Bu konuların önlenmesiyle ilgili dünya neler yapıyor? Çünkü dünyanın her tarafında çocuğa cinsel istismar olaylarına rastlanıyor, her tarafta kişilik bozukluğu olan insanlar var, bu insanlar uygun ortamlarda -ki bu uygun ortamlar da özellikle korunmasız çocukların bulunduğu ortamlar oluyor- kendi emellerine ulaşıyorlar. Dünya da bütün bunları dikkate alarak, tecrübeleri dikkate alarak, yaşanmışlıkları dikkate alarak bunları önlemek için çok ciddi programlar, izleme programları hazırlamış ve başarılı sonuçlar alınmış. Bunları inceleyip siyasete ve idareye bu konularla ilgili neler yapılması gerektiğini önermeliyiz. Aslında ifade ettiğim gibi, neler yapılmasıyla ilgili bilgiler çok, bunların uygulanması, denetlenmesiyle ilgili belki de... Bu planlar hazırlanmış ama uygulanamıyor. Dolayısıyla, uygulamanın denetlenmesiyle ilgili belki öneriler getirmemiz gerekiyor.

Bir de, Türkiye'de çok önemli bir konu var, bu konulardan bir tanesi de bildiğiniz gibi, 18 yaşından küçük yani ilk, ortaöğretimdeki çocukların kaldığı yerlerle ilgili aslında yasal bir boşluk var. Bu konuda özel kuruluşların, kişilerin, vakıfların yurt açmaları yasak ama hepimiz biliyoruz ki Türkiye'de sayılmayacak kadar yurtlar var ve bu yurtlar yasak oldukları için, aslında yasal olarak olmadıkları için yasal bir şekilde denetimleri de söz konusu olmuyor, en ciddi problemlerden bir tanesi bu.

Tartışmalara girmeyeceğim yani çocuklarla kim ilgilenecek, nasıl olacak, öyle bir tartışma açmak istemiyorum; kim, hangi şekilde gençlik yetiştiriyor, onlara da girmek istemiyorum ama böyle kurumları şu andaki yasal mevzuata göre sadece devlet açabilir ama Türkiye'de vakıflar, dernekler, özel kişiler, çok sayıda yurtlar açılmış. Ortaöğretimdeki çocuklar yani küçük çocuklar, 18 yaşın altındaki insanlar, çocuklar kalıyor ve bunların denetimi de kendi kendilerine bırakılmış, okul öncesi bir de. Mutlaka ve mutlaka Türkiye'nin bu konuyu açıklığa kavuşturması gerekiyor. Bu Komisyon bu durumun tam olarak ne olduğunu tespit etmeli Türkiye'de: "Yasal şey budur, boşluklar bunlardır. Şu andaki uygulamalar şudur." Öyle işte

“Filanın derneği, filanın vakfı, filan şöyle adam yetiştiriyor.” bunlara girmeden mutlaka bunların dökülmesi gerekiyor. Bundan sonra bu iş nasıl olacak, bu konular nasıl denetlenecek, nasıl önlenecek, bunların konulması gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, 50 yaşında bir sapığın bir olayı ortaya çıktığında, diyelim ki Karaman’da 50 küsur yaşında bir adam. Yani, bu adam eğer gerçekten bir pedofilse, gerçekten kişilik bozukluğu varsa, ondan önce mutlaka ve mutlaka olayları olmuştur, olmaması mümkün değil. Zaten 60 yaşında ilk defa ortaya çıkıyorsa... Yani, biz psikiyatristler böyle bir vaka getirildiğinde, adli tipta ya da başka yerde, hemen acaba bir fiziksel hastalık, bir beyin hastalığı var da ona bağlı bir sapma mı ortaya çıktı diye şüpheleniriz ve o yönde tetkik yaparız. Şunun için söyledim bunu: Eğer bu kurumlara işte eğitimci, neyse, insanlar alınırken ciddi araştırmalar yapılırsa -ki uluslararası bütün belgeler bunu önermekte- nasıl yapılacak, nelere dikkat edilecek, bunlar da yazılmış bu belgelerde. O insanların daha önceki benzer olayları ortaya çıkar ve o tip insanlar böyle yerlere yaklaştırılmaz.

Mesela Rize’deki olay. Müdür, adam müdür. Bu insan daha evvel Gaziantep’te ve başka yerde çalışırken yakalanmış. Bir kısmı adliyeye gitmeden kapatılmış, bir kısmı adliyeye de gitmiş. Bu insan gene Çocuk Esirgeme Kurumunda çalışıyor. Çocuk Esirgeme Kurumu yok şimdi. Sosyal Hizmetlerde çalışıyor ve yetiştirme yurdunda kalan iki çocuğa sarkarken yakalanıyor, şimdi cezaevinde. Yani, bunların bulunmaması, görülmemesi filan mümkün değil. Dolayısıyla, bu konu da hassas bir konu olarak ortaya çıkıyor.

Diğer başlıklarsa yani çocuk hakları, çocuk işçi çalıştırmayla ilgili... Herhâlde, bu Komisyon üç aylık süresinde nasıl bir çalışma yapabilir, bilemiyorum ama size ki meslek tecrübemden söyleyeyim: Mesela, çalışan, çırak çocuklarla ilgili en çok cinsel istismarın yapıldığı yerlerden bir tanesi de çırak çocuklar, usta-çırak ilişkisi çerçevesinde sanayilerde filan, en çok oralarda oluyor. Kalfalar özellikle küçük şehirlerde daha fazla, daha yaygın. Yani, onların da sebepleri var, tartışılıyor “Niye küçük şehirlerde fazla, yaygın?” diye ve yapanlar da bildiğimiz sosyopatlar değil yani. Küçük şehirlerin ortamından kaynaklanıyor. Dolayısıyla, elbette kendimizi dağıtmayalım, çok geniş bir şekilde ele alarak hiçbir şey yazmamak da var ama bu konunun da, buranın da, çalışan çocukların da ihmal edilmemesi gerekir diyorum.

Cezaevleri zaten çok dar bir alan olduğu için daha evvel yapılmış çok sayıda çalışmalar mevcut. Alınacak tedbirlerle ilgili de yazılar var. Bence biz tekliflerimizi yapalım, Başkanlık Divanı bunları bir takvime bağlasın ama gelen teklifler yani Komisyon üyeleri tarafından “Dinleyelim.” denilen merkez ve kişiler mutlaka dinlensin kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Depboyu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, bana çok sıra var mı? Anayasa Komisyonu üyesiyim aynı zamanda da.

BAŞKAN – Öyle mi?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Arkadaşım alsın öyleyse.

BAŞKAN – Öyle mi yapalım? Tamam.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Siz alın.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Öyle mi? Çok teşekkür ederim o zaman nezaketiniz için.

Kısa bir iki şey söyleyeceğim. Hem toplantı saatiyle ilgili de telefonla görüşmüştüm. Geçen hafta da Anayasa Komisyonu ile aynı saate ve güne denk gelmişti. En azından belirlerken toplantı gün ve saatlerini, diğer komisyonların da saatlerini kontrol ederek çok çakışmamasına dikkat edersek zannediyorum katılım konusunda sorun yaşamayız. O nedenle, geçen hafta ben de yoktum toplantıda ama katılmadığım için ben de aynı şekilde Hüsnü Vekilim gibi sitemimi belirtmek istiyorum. Keşke ortaklaşabilseydik önergede ortaklaşabilirdiğimiz gibi.

BAŞKAN – İlk toplantının tarihini ve saatini biz belirlemedik.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Evet, tamam.

BAŞKAN – Tamamen Genel Kurulun okunmasıyla biz... Bir gün önceden okundu, ertesi gün de toplandık yani usul o şekilde.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yok, sitemim şimdi Başkanlık Divanının oluşmasıyla ilgili.

BAŞKAN – Biz belirleyebilseydik...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bulunamadığım için şimdi söylüyorum.

BAŞKAN – Başkanlık Divanı ile ilgili, araştırma komisyonlarında, baktım ben, gelenek hep böyle. Sayın Bekaroğlu geçmişte o komisyonlarda görev almış.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ama şey var yani mesela İnsan Haklarında, KEFEK’te, en azından muhalefet partilerinden de başkan yardımcısı, başkan vekili seçilmesi gibi, hani, daha demokratik bir kültür yerleşmesini sağlayabiliriz, bu bizim elimizde.

Bundan sonraki süreçte, zannediyorum, daha yoğun toplantılar olacak. Haftada 1 değil, belki 2 kere toplanacağız. Orada da yine diğer şeylerle çakışmazsa daha verimli olabiliriz.

Tutanakların gizliliğiyle ilgili fikir beyan etmek istiyorum. Biraz önce ona atıfta bulundunuz. Şimdi, bu konu, evet, hassas bir konu, çocukların menfaatinin ilgilendiren bir konu. Ben şunu düşünüyorum: Şimdi, kamuoyu yakından takip ediyor. Bu alanla ilgili toplumda farkındalık yaratılması, bilinç seviyesinin artırılması, bazı hususlara dikkat çekilmesi gerekiyor. Bu yüzden, belli noktalarda kamuoyunun bilgilendirilmesi bence önemli ama tabii, özel durumlara ilgili, olaylarla

ilgili, çocuklarla ilgili, isimlerle ilgili de gerektiğinde hani, bir vaka dinlendiğinde, çocukla ilgili bir durum söz konusuysa, özel bir durum söz konusuysa o tutanaklar, o toplantı gizli yapılabilir, rumuzlanabilir, mutlaka da olması gerekir. Ama genel olarak yani bu sorunun nedeni nedir, kaynağı nedir gibi konuları araştırırken buradan ortaya çıkan verileri kapatmak doğru değil diye düşünüyorum

Çünkü, evet, işte, Karaman'da birlikteydik vekil arkadaşlarla. Gerçekten, bir ara iddianame okunurken şöyle salona baktım. Salon tamamen doluydu yani metrekareye 5-10 kişi falan düşüyordu ve herkesin eli ve yüzü şöyleydi yani kimse, hani, bırakın birbirinin yüzüne bakmayı, kendisiyle bile barışık değildi yani herkes kendini sorguluyor, başını ağrıları tutmuş, utanır vaziyeteydi. Öyle durumlarda tabii ki bu yani üstünü örtmek değil ama belki kamuoyuyla tabii o şeyleri paylaşmamak gerekir, öyle ifade tutanaklarını, çocukların o anlamdaki ifadelerini.

Şimdi, evet, alan çok geniş, çok kapsamlı, birçok boyutu var ama onunla ilgili bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak da sunduğumuz çocuk haklarını izleme komisyonu önerimiz var. Bütün grupları da doluştık. Tekrar buradan söyleyeyim. Yani, diğer alanlarla ilgili çalışma yapmak, süreklilik arz eden bir komisyonda sürekli çocuklarla ilgili hakları, ihlalleri izlemek, çözüm önerilerini sunmak için belki daimi bir komisyon kurulması gerekir ama bugün için bu Komisyonun çıkış noktasına baktığımızda ve özellikle kuruluş amacına baktığımızda cinsel istismar üzerinde yoğunlaşılması... Ve özellikle eğitim alanında olduğu için çok karşılaşıyoruz. Bu noktada eksik kalan noktaları söylemek istiyorum. Eğitim sendikalarının bu konuda çalışmaları var; bildiğim kadarıyla Eğitim İş'in var. Çünkü, öğretmenler bu durumdan çok rahatsız, çıkan haberlerden. Onların da dinlenmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Baroların yakın tarihte... Yani, bir iki ay içinde Bursa Barosunda ve Diyarbakır Barosunda çocuk çalıştayları yapıldı, onların raporları var, özellikle bu alanda çalışan birçok avukat arkadaşımız var. Ha, bunlar yapılırken barolarla ilgili hiçbir siyasi görüş ayrımı yapılmadı. Bütün, her görüşten baroların olduğu çalıştaylardı bunlar. Onlardan faydalanılabilir diye düşünüyorum, tekrar onları hatırlatmak istiyorum.

Umuyorum ki çalışmalarımız samimiyet içerisinde, çocukların sorunlarına çözüm getirecek bir rapor ortaya koysun ve etkili bir şekilde de öneri getirebilelim. Yani "Sorunun çıkış noktası budur, bu ortamdır, bunu önlemenin yolu budur." deyip bunu da uygulatalım diye umuyorum.

Çok vaktinizi almayacağım. Çok teşekkürler öncelik sağladığınız için. Anayasa Komisyonuna gitmem gerekiyor. İyi günler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Başkanım...

BAŞKAN – Ayşe Hanım, buyurun.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Başkanım, ben de dinlenebilecek kişi ve kurumlarla ilgili bir liste hazırladım. Burada amacımız zaten çocuğun üstün yararı olduğu için toplumun takip edip etmemesi önemli değil. Hepimizin vicdanlarında bu olayın en iyi şekilde araştırıldığına dair bu Komisyonun iyi çalışmış olmasıdır önemli olan.

Ben çok yararlı bir çalışma yapacağımıza inanıyorum. Burada siyasi kimlikler bir tarafa, önemli olan, yaptığımız çalışmanın sonunda birey olarak, anne olarak, vekil olarak sorumluluğumuzu yerine getirmiş olmaktır. Ben de bu anlamda hepimizin çok katkı veren, iyi bir çalışma yapacağına inanıyorum. Dinlenebilecek kişilerle ilgili listeyi verdik ama tekrarında bütün listeler geldiğinde fikir beyan etme imkânımız olursa belki tekrar ek liste sunma imkanımız da olur.

Ben müsaadenizi istiyorum bu anlamda.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Hayırlı yolculuklar.

Şimdi, Deniz Hanım'a sıra geldi herhâlde.

Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, gündeme göre gitmek istiyorum.

Birincisi Komisyon çalışma takviminin görüşülmesiydi. Biz Aile Bütünlüğünü Koruma Komisyonunda –kısıtlıysak- haftada iki gün çalıştık, üç ayda yetiştiremedik, ekstra bir süre istedik. O nedenle, haftada iki günden aşağı çalışılmaması taraftarıyım, bunu öneriyorum.

BAŞKAN – Haftada iki gün.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet.

Özellikle çarşamba ve perşembe günleri sabahtan çalışabiliriz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Haftada iki gün; çarşamba ve perşembe.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Eğer diğer komisyonlara denk gelecek olursa saatlerini değiştirebiliriz.

BAŞKAN – Şimdi, hepimizin ayrı ayrı komisyonları var. Ona göre ayarlamamız çok zor olur. Biz hem oralara gideceğiz hem buraya geleceğiz. Mesela, birliktelik kanunu görüşülürken -ben Alt Komisyon Başkanımı orada- oraya gitmem lazım. Ama bir iki saat oraya gidip tekrar buraya dönmem gerekiyor, sizin de aynı şekilde. Yani, onlarla birlikte yürümesi lazım. Biraz daha, tabii, ağırlığımızı da buraya vermemiz lazım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 306 milletvekili var. Her tarafa sizi vermişler.

BAŞKAN – Hayır, hayır, önceden benim orada birliktelikle ilgili şeyim vardı.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Komisyonlarda görevlendirilecek uzmanlarla ilgili olarak ben mutlaka çocuk mahkemelerinden bir hâkim arkadaşımızın olmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Uzman değil mi, çocuk mahkemelerinde?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet, uzman olarak. Aile mahkemelerinden bir hâkim arkadaşımız vardı, çok faydası oldu.

Yine, Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığından da birer uzman olması taraftarıyım.

BAŞKAN – Millî Eğitim Bakanlığı, Adalet...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından da uzman olması gerektiği taraftarıyım.

Yine, Komisyonumuzda dinlemek üzere Millî Eğitim Bakanı Sayın Nabi Avcı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Sema Ramazanoğlu, Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ, Vakıflardan Sorumlu Başkan Yardımcısı Sayın Yalçın Akdoğan'ın da dinlenmesi taraftarıyım. Çünkü, bu konularla ilgili çözülmesi gereken çok sorunlar var. Hem bilgi alırsız hem de kaygılarımızı ve dilekelerimizi kendilerine iletebiliriz burada, Komisyonunda.

Komisyonuna davet edilecekler listesini ben biraz hazırladım ama bunun devamını yine daha sonra sizlere iletmek istiyorum. Görüşmekte olduklarımız var. Her şeyden önce, Türkiye Psikiyatri Derneği, Türk Psikologlar Derneği, Türk PDR Derneğinin davet edilmesini talep ediyorum. Özellikle çocukların en çok bulunduğu yerler okullar ve okullarda bu sorunlar çok ortaya çıktığı için Türk PDR Derneğine bağlı rehber öğretmen arkadaşların önemi çok büyük. Türk PDR Derneği Başkanı Profesör Doktor Filiz Bilge, Hacettepe Üniversitesinden. İsmi yazılı, vereceğim size. Filiz Hanım ve uzman psikolojik danışman Nilüfer Koçtürk var. Bunların dinlenmesinin faydalı olacağını düşünüyorum. Yine, Profesör Doktor Rezan Çeçen Eroğul'un dinlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Profesör Doktor Mehmet Sungur, kendisi çocuk psikiyatristi değildir ama bize istismarcılarla ilgili bilgi verecek. Bu da çok önemli bir konu. İstismarcıları tanıyıp belki de nasıl ayırt edebileceğimizle ilgili... Doktor Meltem Kora çocuk istismarı üzerine çalışıyor, Mehmet Hocamızdan aldım ismini. Yine, Meltem Hoca'yla birlikte çalışan, Psikolog Olcay Güner var. Bu arkadaşların da çok faydası olacağını düşünüyorum. Türk EĞİTİM-SEN, yine sendikalar içerisinde dinlenmesini talep ettiğim STK içerisinde. Yine, ek listeleri de ben sunacağım.

Tutanakların gizlilik durumuyla ilgili olarak, her şeyden önce, ben Komisyonumuza çocukların davet edilmemesi taraftarıyım. Çocuğun anlatabileceği ne olur? Öyle bir anıyı zaten burada dinlemek bize hiçbir şey kazandırmayacak, çocuklarımızı da daha çok travmaya uğratacaktır. Ancak, çocuklukta istismar yaşamış bir yetişkin duygularını, düşüncelerini bizimle paylaşmak isterse belki ona "Buyurun." denilebilir. Ama onda da zaten isim gizli tutulur. Gelmek isteyeceklerini de çok sanmıyorum ama çocuklar kesinlikle gelsin.

BAŞKAN – Yani, siz tutanaklar açık mı olsun diyorsunuz?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tutanaklar açık olmalıdır. Çünkü, bu konu çok hassasiyet yaratmış bir sorundur, herkes izlemek isteyecektir. Bizim diğer araştırma komisyonumuz, bitmek üzere olan Aile Bütünlüğü Komisyonumuzun tutanaklarını sürekli dışarıda okuyanlar var. Konudan muzdarip olmuş olan babalar, anneler, bu konuyu takip eden aile hâkimleri, ilgili avukat arkadaşlar, çok kişi takip ediyor ve bize yazıyor sürekli. Bu konu daha çok dikkat çekiyor. Bizim ne yaptığımızı, ne konuştuğumuzu bilmek istiyorlar. Nihayetinde, Komisyonumuzun da zan altında kalmaması lazım. Bir şeyleri gizli tutarsanız hiçbir şeyin çözülmeyeceğine inanırlar. "Gizlediğiniz şey mutlaka yararımıza değildir." diye düşünürler. Bu, sizler açısından da, Divan açısından da iyi olmaz diye düşünüyorum. Tutanaklar tamamen açık olsun, ancak şahıs buraya gelirse o şahısın ismi gizli tutulur, uyarılır, içeride ismini de kullanmaz, gerekirse çıkartılır diye düşünüyorum.

Uzmanlarla ilgili, bahsettiğim gibi, daha sonra ben ek isimler de verebilirim. Eğer kabul ederseniz bunların da faydalı olacağını, bu şekilde bir çalışmanın faydalı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. Söyleyeceklerim bu kadar.

BAŞKAN – Sayın Kandemir, buyurun.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Komisyonumuzun hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii, çok geniş, önemli bir konu, çok da güzel katkılar verdiler sayın milletvekillerimiz. Belki en önemli şey, bir başlangıç adına, hiç kuşkusuz, bunun siyasi bir enstrüman hâline getirilmesinin ne kadar tehlikeli olduğu, dolayısıyla hepimizin meselesi olduğunun altının çizilmiş olması çok kıymetli diye düşünüyorum, çok önemli diye düşünüyorum. Tüm toplumun, bu Komisyonun çıkaracağı rapordan beklentileri var hiç kuşkusuz. Komisyon raporunun da hep beraber, kendi gruplarımıza da, eyleme ve pratiğe dönmesi anlamında baskı yapmak adına Komisyonun bütün üyeleri tarafından sahiplenileceğine de yürekten inanıyorum en baştan.

Metodoloji anlamında Sayın Başkanım, şöyle bir teklifim var: Çağıracağımız kurum ya da uzmanları şöyle bir sıralamayla dinlemenin fayda sağlayacağı kanaatindeyim: Eğer önce akademisyenleri ve uzman kuruluşları dinler, sonra kamu kurumlarını çağırırsak ya da STK'ları çağırırsak zannediyorum çok daha isabetli...

BAŞKAN – Önce akademisyenler, sonra kamu kurumları.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Evet yani akademisyen ve uzman kuruluşlar. Bilgi lenmiş oluruz, çok daha nokta sorular sorma imkânımız olur, çok daha da doğru çıktılar alırsız hâliyle. Dolayısıyla, böyle bir sıralamanın fayda sağlayacağı kanaatini taşıyorum.

Tutanakların açık olması anlamında da doğrusu böyle çok ortada kaldım ben. Yani, bir yanıyla, evet, çok önemli. Buradaki çıktılar izleyenler açısından önemli diye düşünüyorum. Bu Komisyonun cesaretini göstermesi anlamında da önemli olacağını düşünüyorum. Yani, sorulan soruların, yapılan tartışmaların bu Komisyonun bütün fertlerinin ve üyelerinin

gerçekten de bu meselede yapılması gereken her ne ise Meclis adına yapılma gayreti içerisinde, bunu göstermesi adına kıymetli olabileceğini düşünüyorum ama bir yandan da özellikle kamu kurumlarını tartışırken toplumu da huzursuz ve rahatsız etmeyecek bir usulün, üslubun oluşturulması adına da bir tereddüt taşıyorum. İyi tartışmak lazım diye düşünüyorum.

Malumunuz, konu geniş dediğiniz gibi. Sadece cinsel istismar değil, duygusal istismar gibi 5 farklı konu var uluslararası sözleşmelerde aşağı yukarı tariflenen. Mutlaka bu konulara da temas edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani, Meclisin bize yüklediği görev... Başta cinsel istismar olmak üzere diğer istismarlar da var. Bu anlamda da çalışmanın neticesinde ortaya çıkacak raporun aslında Türkiye'deki çocuk istismarı adına geniş, kapsamlı, doyurucu bir rapor olması gerektiği kanaatiyle perspektifin de buradan kurulması gerektiği görüşünü taşıyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, şimdi, sıra Burcu Hanım'da.

Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; istismar konusu son derece önemli ve hassas bir konu. Bu nedenle, ben Deniz Hanım gibi, kesinlikle çocukların burada bizler tarafından dinlenilmemesi gerektiği kanaatindeyim. Bu çocuklarla ilgili olarak çalışmış, onlara psikolojik danışmanlık yapmış ya da bu tip çocukların davalarına bakmış olanların dinlenilmesinin bize daha büyük bir yarar sağlayacağı kanısındayım. Çünkü, bu konuda, çocuk her anlattığında o travmayı yeniden yaşayacak ve bizim bunu yaşatmaya hakkımız yok.

Düşünün, Karaman davasında bile... Ben bu davaya katıldım gözlemci olarak ve iki gün evimde etkisinden kurtulamadım. Yani, o kadar zor ki. Hepimiz anne babayız, ebeveyniz yani siyasetüstü bir konu. O nedenle, son derece hassas davranmak gerekiyor. Kesinlikle burada istismar mağduru çocukları dinlemenin kimseye bir faydası yok. Bilakis, o çocuklar için daha büyük bir travmaya neden olabiliriz. Zaten bu konuda da onları dinleyen, tedavi eden insanların uzman olması gerekiyor. Ki Mehmet Hocam da, Deniz Hanım da bu konuda konu uzmanı olarak bizden çok daha fazla bilgiye sahiptirler. Onun için, belki geçmişinde istismar yaşamış bir yetişkin dinlenebilir, o noktaya katılıyorum, o da kimliği gizli tutulmak kaydıyla. Ama kesinlikle çocukların ben Komisyonunda dinlenilmesi taraftarı değilim.

Bir de burada, en çok, eğitim alanında istismara rastlanıldığını gözlemliyoruz. Yani, çocukların toplu olarak kaldığı yerlerde, özellikle denetim dışı kalmış yerlerde yani aynı Karaman davasında olduğu gibi, Ensar, KAİMDER gibi, aslında ilköğretim, ortaöğretim çağındaki çocukların devlet denetimindeki yurt ve benzeri yerlerde kalması gerekirken devlet denetiminin dışında, kaçak faaliyet gösteren yerlerde kalan çocukların bu tip istismara daha çok maruz kalabileceği kanısındayız. Bu nedenle, bu tip yapılanmaların yani her ilde farklı adla, Konya'da KAİMDER, Manisa'da başka bir isim, Afyon'da başka bir isim, Kayseri'de başka bir isim, Ankara'da başka bir isim yani bu şekildeki, Türkiye'deki vakıf ve derneklere bağlı ev ve yurtların temsilcileriyle ya da bunların bağlı olduğu bir birlikle mutlaka görüşülmesi gerektiği kanaatindeyim.

Yine, bizim, orada, listeye bir ekleme yapmak istiyorum. Çocuk mahkemeleri var İstanbul ve Ankara'da faaliyet gösteren, suçla sürüklenen çocukların yargılandığı mahkemeler. Bazen çünkü istismar faili de, mağduru da çocuk olabilir. Yani, örneğin, bir davamda 17 yaşındaki bir çocuğun 6 yaşındaki bir çocuğa istismarda bulunduğunu görmüştük. Onun için, mutlaka çocuk mahkemeleri hâkimlerinin de dinlenilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Ve son olarak da Başkanlık Divanı ile ilgili biz o toplantıda Mehmet Hocamla beraberdik ve orada özellikle söyledik Divanın muhalefet partilerinden de oluşması gerektiğini. Çünkü, bu konu -konuşmamın başında da söyledim- siyasetüstü bir konu. Hemen hemen hepimiz ebeveyniz ve bunlar bizim çocuklarımız. Eğer gerçekten burada, siyasetüstü konusunda samimiyseniz Başkanlık Divanında da bence muhalefet partisinden vekillerin mutlaka bulunması gerektiğini düşünüyorum. Evet, teamül...

BAŞKAN – Yani, "Siyasetüstüye Başkanlık Divanının oluşumu o kadar önemli değil." demek istiyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, önemli. Çünkü, neden önemli? Teamül, evet, iktidar partisi olabilir ama sonuçta bu da hassas bir konu, siyasetüstü bir konu ve mutlaka Başkanlık Divanında da başka siyasi partilerden vekillerin de ben bulunması gerektiği kanaatindeyim.

BAŞKAN – Ben şunu ifade edeyim Burcu Hanım: Yani, biz şu Komisyonunda çalışma yaparken hangimizin muhalefetten, hangimizin iktidardan olduğunun belli bile olmaması lazım tarafsız bir kişi geldiğinde.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Mutlaka. Ama onun için de Başkanlık Divanının muhalefetten de oluşması gerektiğini düşündük biz Mehmet Hocamla ama, o toplantıda söylemiştik.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Bir on dakika ben dışarıya çıkacağım. Fatma Hanım söz istedi, Başkan Vekili aynı zamanda. Hem sözünü yerine getirsin hem de bir on dakika yönetsin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ben de bu arada müsaadenizi isteyeceğim. Bölgede bir toplantı var, ona katılmak durumundayım.

Herkese iyi çalışmalar diliyorum. İyi günler.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Fatma Benli geçti)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.



Gerçi Başkanın yerine geçtikten sonra söz almam çok demokratik olmayacak ama bir iki cümleyle onun bulunmadığı zamanı değerlendirelim, ondan sonra söz verelim isterseniz.

İşin doğrusu, konunun hassasiyeti ve siyasetüstü bir konu olduğu noktasında bütün üyelerin hemfikir olması hepimizi memnun etti. Sonuçta Medisin yaptığı araştırma komisyon raporları çok değerli. Nitekim, daha önce, biliyorsunuz, kayıp çocuklarla ilgili bir çalışma gerçekleştirilmiş ve bunun nihayetinde çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel saldırılara ilişkin ceza maddelerinde değişiklik yapılmış. Şu anki zamanlama önemli. Çünkü, verilen cezalar çok ağır olduğu için, bazı durumlarda adam öldürmeden çok daha ağır olduğu için Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş durumda. Biz araştırma komisyonu raporumuzun zamanlamasını iyi bitirebilirsek bu Anayasa Mahkemesi kararı sonrası doğan boşlukla alakalı olarak da olumlu bir katkı yapabiliriz. Zira, her hâlükârda bir yasa değişikliği gerçekleşecek. Bu noktada sonuçların daha iyi değerlendirilmesini sağlayabiliriz.

İşin doğrusu, ben uluslararası bir toplantıda olduğum için Karaman'daki duruşmaya katılamadım ama çok kısa bir araştırmadan sonra tüm karara hatta tüm çocuk ifadelerine ulaşma imkânına sahip oldum. Bu da konunun hassasiyetinin herkes tarafından gözetilmediğini gösteriyor. Özellikle küçük illerde yaşanan olaylar maalesef çok çabuk dile düşebiliyor. Bu noktada, hani, gizlilik kararını tekrar Başkanımız geldiğinde konuşuruz ama belki ilk aşamada kararı alabiliriz. Zaten Komisyon Başkanı ve üyeleri istedikleri gibi açıklamalar yapabiliyorlar. Daha sonra ama açıklayabiliriz. Yani, bu, her hâlükârda daha sonra değişebilen bir karar niteliğinde olabilecektir.

Ben işin doğrusu, bakanlardan ziyade genel müdürleri dinlersek daha verimli bir sonuç alabileceğimizi umut ediyorum. Çünkü, bakanlar kendilerine uzmanlar tarafından verilen bilgileri bize tekrar ediyorlar. Bazen verdikleri bilgiler çok yeterli olmayabiliyor.

Erkan Bey'in "Önce akademisyenleri dinleyelim, konuyu anlayalım, sonra kamu kuruluşlarını dinleyelim." görüşüne katılıyorum ama belki akademisyenlerden sonra STK'ları dinlersek...

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Uzman kamu kuruluşu, uzman STK'lar da dâhil.

BAŞKAN – Evet, çok iyi olur. Yani, baroları ve uzman STK'ları dinlersek en son aşamada kamu kuruluşlarını dinlediğimiz zaman sorunları tespit etme şansımız var. Ben insan hakları konusunda çok uzun bir zaman çalıştım. Her alanda çok güzel çalışmalar var ve fiiliyata dönüşebilmesi için dernekler çok aktif çalışıyor. Çocuk konusunda yapılan çalışmalar diğerlerine nazaran daha az ve onları zorlayacak itekleyici bir güç olmadığı için bazen hayata geçemeyebiliyor. Bu noktada, bu Komisyonda yapacağımız her türlü çalışma çok ciddi bir katkı yapacak ümidindeyim.

Belki çarşamba günleri sabah yapabiliriz toplantıları. Grup başkanlarımızla konuşarak da perşembe günü Genel Kuruldan sonra, 14.30'tan sonra yapabiliriz ve bir haftada iki günde hızlı bir çalışma temposu gerçekleştirebiliriz ümidindeyim diyerek sözü vereyim.

Sanırım Mehmet Metiner.

Mehmet Bey, eğer müsaade ederseniz Hüda Hanım'a verelim.

Kusura bakmayın Mehmet Bey.

Buyurun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, öncelikle, çocuk konusu olduğu için bütün politik argümanların, kimliklerin üzerinde, temsil yetlerinin üzerinde böylesine hassas bir konuda duygularımızı, emeklerimizi, hassasiyetlerimizi bir araya getirerek ortaya bir sonuç çıkarmaya çalışmak gerçekten anlamlı ve inşallah da umuyorum hayırlı sonuçlar verir bu. Ortak çalışma, ortaklaşma, toplumun yararına ve geleceğimiz çocuklarımızın yararına yapılacak çalışmalarda bu güzel sonuçların diğer alanlarda da gelişmesi, yayılması dileğiyle diyorum.

Öncelikle şuradan söyleyeyim. Sondan başlarsam hemen... Divan konusunda arkadaşlarımızın talepleri...

Ben öncelikle Komisyon üyesi arkadaşımız Filiz Kerestecioğlu'na vekâleten burada bulunuyorum, kendisi yurt dışında olduğundan dolayı.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Vekâleten bulunmak diye bir şey var mı?

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Vekâlete gerek yok ki.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Her vekilin komisyonda konuşma hakkı var ama birinin birine vekâlet etmesi söz konusu değil.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yani, Komisyonda ve gündemi takip etmek açısından tabii ki yani sonuçta...

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bir sefere mahsus gelmenin çok bir anlamı yok yani.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hayır, burada biz sözümüzü söyleyeceğiz ve arkadaşımız da bu gündemden bilgilendirilmiş olacak. Yani, bunun itirazını anlayamadım. Yani, bu gayet doğaldır.

BAŞKAN – Buyurun Hüda Hanım, buyurun lütfen.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Sizin zaten gelme hakkınız var yani vekâlet...

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bize göre gereksiz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Evet. Ben arkadaşıma, evet, vekâleten geldim. Yani "gereksiz" itirazını, sözünü anlayamadım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam canım, konuşsun.

Diğer arkadaşların da talep ettiği gibi, gerçekten de toplumun, geleceğimizin...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Biz konuşmasın demiyoruz, akıl verme.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her insanın akli kendine yeter.

HÜDA KAYA (İstanbul) – ...böylesine önemli bir çalışmada bütün politik kimliklerin üzerinde, Divanda diğer partilerin temsil edilmesi son derece yararlı ve örneklik teşkil edecektir.

Bir de arkadaşlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, şu üyeyi bir uyarabilir misin. Bizi hizaya sokmasın.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Burada konuşan var ama hâlâ konuşuluyor.

BAŞKAN – Buna gerek olduğu kanaatinde değilim. Hüda Hanım'dan sonra...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Herkes kendisi gibi milletvekili burada. Herkes ne konuşacağını biliyor yani dün akşamki kavgayı buraya taşımasın.

BAŞKAN – Yok, kıymetli vekillerim, buna gerek yok. Sonuçta...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Burada ne hakemdir ne koordinatördür ne de psikiyatrist olarak bulunur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne diyor bu ya?

BAŞKAN – Kıymetli vekillerim, sonuçta çok hassas bir komisyon içerisindeyiz. Ben beraberce çok iyi çalışacağımıza inanıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben psikiyatrist olarak mı bakıyorum sana ya? Asla bakmam, bakarsam çok zor tutarım sizi.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sen kendine bak.

BAŞKAN – Evet, vekillerim, lütfen...

Sonuçta üç ay boyunca çok sıkı bir şekilde beraberce çalışacağız.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ama birisi konuşurken...

BAŞKAN – Haklısınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şu arkadaş ya milletvekili gibi konuşacak ya da toplantıyı keselim burada.

BAŞKAN – Vekillerim, hiçbirimizin diğeriyle alakalı farklı nitelendirmede bulunmasına gerek olduğu kanaatinde değilim. Biz bu Komisyonda uzun süre beraber çalışacağız. Birbirimizi kabul etmek durumundayız. Zaten her birinizin işi yanyanıyor. Hüda Hanım'dan sonra Mehmet Bey'e, akabinde de size söz vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başka bir şeyden söz ettim, ışıktan söz etmedim.

BAŞKAN – Anladım. Ancak, birbirimize hitap ederken...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın milletvekili, milletvekillerine ve bana laf atıyor, bir şeyler söylüyor, ne anlama geliyor, niye diyor, bilmiyorum.

BAŞKAN – Buna gerek yok. Böyle bir sürüncemeye, böyle bir polemige de gerek yok. Özellikle...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Laf atmazsa laf yemez. Laf atmamasını öğrenecek.

BAŞKAN – Tamam.

Toplantı sonrasında bir kahve içeriz, bunu yüz yüze de gerçekleştirirsiniz ama ben tekrar şu konunun hassasiyetini...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben bu konuyla ilgili, usul konusunda söz istiyorum.

BAŞKAN – Tamam Vekilim, söz vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şu konuyla ilgili söz istiyorum. tutanaklara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN – Yalnız, bakın, şuna dikkat etmemiz gerekiyor. Bu diğer komisyonlar gibi bir komisyon değil. Biz bu Komisyondan olabildiğince verimli sonuç almak zorundayız. Daha sonra şahsi olarak birbirimize karşı husumetlerimiz olabilir ya da...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şahsi değil.

BAŞKAN – ...konuşma üslubu noktasında sıkıntılarımız olabilir, bu çok doğal. Ama çok rica edeyim, toplantılarımızın başında...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonun düzenli çalışması, verimli çalışması açısından şu tartışmayla ilgili söz almak istiyorum.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Bizlerin daha söz talebi var.

BAŞKAN – Şu an Hüda Hanım'a söz verdim. Her birimizin daha sonra gitmek istediği komisyon toplantıları var. İsterseniz şu an bu konuşmayı keselim, daha sonra devam edelim lütfen. Çocuk Komisyonu olması itibarıyla...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, konuyla ilgili esasla ilgili değil, usulle ilgili söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi. Hüda Hanım'ın konuşmasını kestik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Medis çalışmasında, İç Tüzük'te usulle ilgili sözler öncelikle...

BAŞKAN – Mehmet Vekilim, eğer bir konuşmacının sözünü keserek usul tartışması açarsak öncelikle konuşmacıya, sözü yarıda kesilen konuşmacıya saygısızlık etmiş oluruz. Onun ötesinde, bundan sonra verimli çalışmak istiyorsak bu konuda herhangi bir tartışmaya geçmemizin bir anlamı olduğu kanaatinde değilim. Zaten her birinizin işi yanyanıyor. Birazdan sırasıyla söz vereceğim. Lütfen, en azından, konumuzun çok hassas olduğunu ve beraberce çalışmak zorunda olduğumuzun bir daha altını çizeyim ve başlatayım.

Hüda Hanım, kestik, kusura bakmayın lütfen.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Estağfurullah.

Keşke şu üzücü hadiseler yaşanmamış olsa, böylesine yani "Toplumumuzun, halkımızın geleceği olan çocuklarımızın sağlıklı ve topluma yararlı insanlar yetişmesi üzerinden herhangi bir tacize, zarara, istismara maruz kalmadan onlara nasıl bir gelecek oluşturabiliriz?"i tartışıp buna yönelik bir sonuç çıkarmak noktasında iken daha biz büyüklerin dahi usul noktasında böylesine bir çelişkinin yaşaması üzücü maalesef.

Ben şunu da ifade etmek istiyorum: Divanla ilgili sözümü söylemişim. Çocuk mağdur edilmiş; istismar, taciz, tecavüz noktasında mağdur edilmiş çocuklarımızın şahsen bir anne olarak da, bir insan olarak da bire bir kendilerinin dinlenilmesinin uygun olmayacağını ve tekrar tekrar onlara bunu yaşatmanın hiçbir şekilde yani çoğunlukta da arkadaşlar bu kanaatler, olumlu olarak. Fakat, arkadaşlardan teklif edenler oldu. İşte, Millî Eğitim Bakanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı vesaire, bazı bakanlıkların ve bürokratların dinlenmesi noktasında. Onlar dinlenmeli ama çocuklara destek noktasında, destek alanlarında çalışan bütün uzmanlar, hatta çocukların bu suç ve taciz noktasında yargılamalarına dâhil olmuş hukukçular, savcılar, hâkimlerden tutun ve çocuk destek alanlarında çalışan tüm yapılar, kurumlar noktasında bu alanla ilgili tüm deliller dinlenilmeli. Fakat, çözüm ve teklif noktasında, ancak Millî Eğitim Bakanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı başta olmak üzere ilgili bakanlar ve bürokratlarla bir araya geldiğinde onlara çözüme yönelik tekliflerle beraber onlarla bunların paylaşılmasının en sonunda daha yararlı olabileceğini düşünüyorum.

Fakat, şunu da eleştirmeden geçemeyeceğim. Bunu da bütün yüreğimle, samimiyetimle ifade etmek istiyorum. Hiçbir siyasi kimlik adına da bunu konuşmuyorum. Siyasi bir kimlik adına bir taraf olmadan önce de şahit olduğum, bire bir bu kanaate sahip olduğum bir düşünceyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Çocuklarımızın yaşadığı bu mağduriyetler; uyuşturucu bağımlılıklarından, tacizlerden, suça bulaşmadan tutun, her alanda tüm çalışmalarla ilgili devletin bir politikası var biliyorsunuz. Fakat, yıllardır, çok uzun yıllardır, bire bir, bizzat şahit olduğum çok spesifik örnekleri de bildiğim, kişileri de tanıdığım ve bunun bir devlet politikası olduğu noktasında da çok uzun yıllardır bir kanaat sahibi olduğum bir gerçeklik noktasını paylaşmak istiyorum ki maalesef devletin çifte standartlı politikasının sonucunda eğer biz bunları bu çifte standarttan çıkaramazsak doğu-batı ayrımı yaparak çocuklarımıza farklı bir politik fiiliyat, pratik hâlâ gelişmeye devam ederse bizim ne Karaman ne Konya ne Kayseri ne İstanbul ne İzmir ne Rize gibi olaylardan da kurtulamayacağımıza şahsen inanıyorum. Bir tarafa susarken, göz yumarken diğer tarafta çocuklarımızın üzerine kızılca kıyametleri tabii ki koparacağız. Çocuklara hiçbir dil, kimlik, inanç ayrımı asla yapılmaz, yapılamaz böyle bir şey, kabul edilemez zaten ama maalesef aynı devlet, bir tarafta, İstanbul'da uzun yıllardır uyuşturucuyla, bağımlılıkla mücadele alanında okullarda emniyetle birlikte pek çok programlar yaparken fakat diğer tarafta, doğuda pek çok şehirde bir devlet politikası olarak asla bireysel ve kişisel duruşlarından dolayı değil, emniyet güçlerinin...

Bakın, dün tartışması yaşandı "Kolluk güçlerine söz söylenmesin." diye. Ama bire bir şahit oldum.

BAŞKAN – Cinsel istismar ve çocuk istismarına tekrar dönersek uyuşturucu...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Evet, evet, cinsel istismar dâhil olmak üzere çocuk istismarının tüm alanlarında ve başta uyuşturucu olmak üzere bire bir maalesef devlet güvenlik güçlerinin bazı şehirlerde çocukları bire bir kendilerini bağımlı kılacak, suça teşvik edecek pozisyonda olmaları, diğer tarafta da çocukların taciz, tecavüz ve bu bağımlılıklardan kurtulmasıyla ilgili mücadelenin yapıyor gibi görünmesi, bunları bizim gidermemiz, bu çifte standardı ortadan kaldırıp topyekûn bütün çocuklarımızı, gençlerimizi geleceğe yararlı insanlar hâline getirmek için tekleştermemiz lazım. Politikamızı daha net, daha sağlıklı, daha sağduyulu bir hâle getirmemiz gerekir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Bir saniye. Arkada hanımefendiler kayıt alıyorlar galiba.

BAŞKAN – Evet, uzmanlarımız değil mi?

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Danışmanlar, uzmanlar... İzin alınmadan burada ben kayıt alınmasının etik olmadığını düşünüyorum. Zaten Meclis resmî olarak bildiğim kadarıyla alıyor, tutanaklar var.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Böyle bir Komisyon çalışması olmaz ki. Her birimiz danışmanlarımızı getirip doluşturalım buraya.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Bunun izin almadan yapılmış olmasının doğru olmadığını düşünüyorum. İki arkadaş da ses kaydı alıyor, sabahtan beri alıyorlar. Ben şu anda ses olduğunu anladım. Bunun doğru olmadığını belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, ses kaydı konusunda karar alınmadı. Ben o yüzden ses kayıtlarını silmenizi rica edeceğim ama zaten tutanaklar kayda geçiyor. Henüz gizlilik kararı alınmadı ama ses kaydı için, Jülide Vekilimizin ifade ettiği üzere, daha önceden izin alınması gerekirdi. O yüzden, kaydı alan arkadaşlarımızın silmesini rica edeceğim. Bu konuda herhangi bir skintimiz yok.

Mehmet Bey, buyurun lütfen.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben bir siyasetçi olarak siyasi kimliğimle konuşmak istiyorum. Siyaseti de çok kötü bir şey olarak görmüyorum. Bu konunun da siyasetüstü, siyaset dışı bir konu olduğu kanaatinde değilim. Parti hassasiyetlerimizin dışında ortaklaşabileceğimiz konular olabilir ama siyasetin bu kadar linçe tabi tutulmasını da anlayabilmiş, anlamlandırabilmiş değilim. Tutanaklara geçsin diye bu açıklamaları yapıyorum. Ne zaman bir şey olsa "Siyaseti bu işe karıştırmayalım." Siyaset bu kadar kötüyse hiçbirimiz siyasetle uğraşmayalım. Bunu siyaset kurumuna yapılmış çok ciddi bir haksızlık, her birimizin siyasi kimliğine, temsil ettiğimiz partilerimize de yapılmış çok ciddi bir saldırı olarak görüyorum ve reddediyorum. Ben siyasi kimliğimle konuşuyorum. Tabii ki insani kimliğimiz

var, insani aidiyetimiz üzerinden her birimiz pek çok konuda ortaklaşabiliriz. Bu tam da siyasetin konusudur ama siyasetini doğru, dosdoğru yapmamız gereken bir konudur. Partisel çıkarlarımızı bir tarafa bırakabiliriz. Söz gelimi, hizmet söz konusu olduğunda CHP'li, MHP'li belediye başkanının aidiyetine bakmaksızın yardımlaşmak gibi. Bu konu da partilerüstü mülâhazalarla ele almamız gereken bir konu, tam da siyasetin konusu. Ben bunun altını önemle çizmek istiyorum.

Yalnız, bunu söylerken tutanaklara geçsin diye bir şeyin daha altını çizmek istiyorum. Bu Komisyonun kurulması için canhıraş bir biçimde mücadele edildi, çok da iyi edildi. Ama o mücadeleyi verenlerin hiçbirisinin bugün burada olmaması çok rahatsız edici. Bu Komisyona gerek varsa ve bu Komisyon Türkiye'nin en önemli meselesi idiyse niye başka kurulları çok daha önemsiyoruz? Her birimiz konuşmalarımızı yaptıktan sonra çok daha önemli toplantılarımızın olduğunu ileri sürerek çıkıp gidiyoruz. Bunu tutanaklara geçsin diye söylüyorum. Çünkü, bu tutanaklar gelecek nesiller tarafından okunacak. Karaman'da patlak veren olay sonrasında neyin istismarının nasıl yapıldığını hepimiz gördük. Sokaklarda bile "tacizci" diye suçlandığımızı her birimiz gördük ama Mediste basın toplantısı düzenleyerek gök kubbeyi başımıza yıkanların iki toplantıdır buraya gelmemiş olmasını gelecekte bu tutanakları okuyacak nesillere bir not olarak düşmek istiyorum. Basın toplantısı düzenlediler, Mediste kızılca kıyamet kopardılar ama ikidir bu toplantıya katılmıyorlar.

Bakınız, her birimizin farklı komisyonlarda görevleri var, değil mi? Anayasa Komisyonunda görevimiz var, siyasi görevlerimiz var. O zaman niye bu Komisyona geliyoruz? Hani bu konu siyasetüstü, hani bu konu herkesin mutlaka üzerinde önemle durması gereken bir konuydu? Gerekirse bütün işimizi gücümüzü bırakarak bu konu üzerinde yoğunlaşmalıydık? O zaman partilerimiz üyelerimizi seçerken buna dikkat etsinler.

Bir diğer konu, her Allah'ın günü araştırma komisyonu kurulması önerileriyle geliyoruz Medise. İyi ki reddediliyor bunlar. Demek ki bu komisyonlara verecek üyemiz kalmayacak veyahut da üye versek hemen başını uzatıp, imza atıp diğer bir komisyon toplantısına yetişmeye çalışacak üyelerimiz. Arkadaşlar, eğer biz politik istismardan rahatsızsak Meclis araştırma komisyonu önerilerinin de artık istismar dışı bırakılması gerekiyor. Eli yüzü düzgün komisyonlar kuralım ve burada mesai harcayalım, mesaimizi verelim. Görünüp hemen "Ben konuşayım, diğer komisyona yetiştireyim." "Benim parti genel merkezinde toplantım var.", "Filan yere gideceğim." diyeceksek, o zaman bundan sonra, rica ediyorum, her birimiz partilerimize bu öneriyi götürülim. Her konuda da araştırma komisyonu kurulmaması yönünde bir hassasiyeti ortaklaşabiliriz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, her camianın içinde yanlış insanlar çıkabilir, kusurlu insanlar çıkabilir. Bunun çetesini tutmaya çalışırsak birbirimize haksızlık etmiş oluruz. Yani, X vakıfta bir olay olabilir, X partide yarın bir başka olay olabilir, X partinin millî vekili de belediye başkanı da üyesi de bir başka yanlışın içinde yer alabilir. Beraatizimmet asıldır. Hiç kimse bir diğerinin kusurundan, günahından sorumlu değildir. Bu yüzden, ben bu konunun araştırılırken çok fazla dernek, vakıf, tarikat ve benzeri kavramların altının çizilmemesi gerektiğine inanıyorum. Eğer partilerüstü davranacaksak bu işi bunun dışına çıkarmamız gerekiyor. Aksi takdirde her birimiz önümüze çetelerle geliriz. İşte CHP'de kim, ne yapmış; HDP'de kim, ne yapmış; AK PARTİ'de kim, ne yapmış; Atatürkçü Düşünce Derneğinde kim, ne yapmış; EĞİTİM-SEN'de kim, ne yapmış, bunlar hoş şeyler değil ama şu ahlaki ilkede hepimiz buluşabiliriz: Kim yaparsa yapsın, hangi dernek yaparsa yapsın üstüne gideceğiz. Bu konudaki insani hassasiyetlerimizi, ahlaki hassasiyetlerimizi ortaklaşabiliriz ama bu mesele üzerinden tarikat, vakıf sorgulaması yapmanın çok da insani, çok da ahlaki bir duruş olacağı kanaatinde değilim. Bir tek insanın yapmış olduğu bir yanlıştan dolayı bir kurumun topyekün hedef alınmasını asla doğru bulmam.

Haftanın bir günü çalışmamızın gerekli olduğuna inanıyorum. Sayın Başkan, isterseniz bunu önceden belirleyin, her birimiz programımızı ona göre yapalım.

(Oturum Başkanlığına Başkan Yılmaz Tunç geçti)

BAŞKAN – Haftanın...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bir günümüz yeterli. Meclisin çalışma günleri içinde...

Fatma Hanım, bitirmeme izin verir misiniz.

BAŞKAN – "Haftada bir gün." dediniz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Haftanın bir günü eğer verimli çalışırsak ben... Meclisin çalışma günleri belli zaten. O günlerden bir gününün buna hasredilmesi... Bu da bir Meclis faaliyetidir, Genel Kurul faaliyeti gibi kutsaldır. Diğer konuda, liste vermiştik sanıyorum size hangi bakanlıklardan, uzmanlardan yararlanmamız gerektiği konusunda. Konuyla ilgili bakanlıklarımızın çok değerli uzmanları vardır.

Erkan kardeşimin önerisine katılıyorum. Mutlaka akademisyenlerin, uzmanların dinlenmesi gerekiyor bir müktesebatın oluşması açısından, bizim de bir yol güzergâhımızı belirlememiz açısından bu tür dinlemelerin çok yararlı olacağı kanaatindeyim. Davet edilecek kişiler konusunda zaten ortaklaşacağız. Yani, burada iktidar ve muhalefet partilerinin önerileri olacak. Ben bu konuda esnek bir yol izlenmesi gerektiği konusundayım.

Tutanaklar konusunda, sevgili arkadaşlar, muhalefet partisine mensup arkadaşlarımız tutanakların ne şekilde açıklanmasını istiyorlarsa bu öneri doğrultusunda ben düşünüyorum. Hepsini açıklansın istiyorlarsa hepsi açıklansın. "Bir kısmının üstü örtülmesi gerekiyor." diyorlarsa onun üstü örtülsün. Biz iktidar partisi olarak bence bu konuda muhalefete son sözü vermeliyiz. Çünkü, bu konunun da başka türlü dışarıda konuşulması her birimizi yaralar, komisyon çalışmasını yaralar. Yani üstünü mü örteceğiz, tutanakları açık mı tutacağız, bu konuda muhalefet partisinden değerli üyelerini önerilerine şahsen ben katılıyorum. Bunun dışında bir mülâhazayı da yerinde bulmuyorum.

Bitiriyorum. Tabii, çocuk istismarı, en başta cinsel istismarla ilgili... Çok vahşi bir şey ama eğer kapsamı genişletecek olursak dağa kaçırılan çocuklarımız var. Buna da bir şekilde değinmemiz lazım. Çocuk yaşta ölüme yatırılanlar var, çocuk yaşta. Eline tutuşturulan keleşe boynu yetişmeyen çocuklar var, kaçırılıp dağa götürülen. Dağdaki tacizler bizim ilgi alanımıza girmez ama çocuk tacizleri, kadın tacizleri konusunda sahiden duyarlıysak her konuda ve herkesle ilgili duyarlı olduğumuzu da göstermek zorundayız.

Çok teşekkür ediyorum. Ben bu Komisyonun hayırlı olacağı kanaatindeyim. Siyaset yapalım, bu işin siyasetini yapalım ama doğru siyasetini yapalım. Birbirimize de asgari ve azami nezaketi gösterelim. Birbirimize söyleyeceğimiz her bir söz yaralayıcı olacaksa her birimiz sözlerimizi yutmalyız. Aksi takdirde "Ben söyleyeyim, sen sus." mantığıyla hareket edilmesini de asla doğru bulmuyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Metiner.

Sayın Sarıeroğlu...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun hayırlı olmasını temenni ederek sözüme başlamak istiyorum.

Çalışmalarla ilgili yorum yapmadan önce, az önce yaşanan hadiseyle ilgili birbirimize azami saygıyı göstermek konusunda da özen göstermemiz gerektiğini düşünüyorum. Sayın Bekaroğlu'nun Başkan Vekilimiz Fatma Hanım'a yönelik dikte edici "Çıkarın, çıkar!" şeklindeki ifadelerini de doğrusu kendisine yakıştıramadığımı, burada bir bayan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tekrar edebilir misiniz?

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Emir kipi kullanarak yani dikte ederek Başkan Vekilimize -kadın olmasını bir kenara bırakarak söylüyorum- üslubunuzun, tutumunuzun doğru olmadığını... "Çıkarın dışarı, çıkar dışarı!" şeklinde, tutanaklara bakarsınız tekrardan. Bazen böyle gergin ortamlar ağızımızdan istemeyeceğimiz sözlerin çıkmasına sebep oluyor. O yüzden, bu gergin ortamların da minimum seviyede olması konusunda hepimizin katkı sağlaması gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Gergin ortama tanık olmadığım için şu anda da öğrenmeye çalışıyorum.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Saygının önemli olduğunu düşünüyorum. İnşallah saygılı şekilde, samimi şekilde, burada ifade ettiğimiz sözlerin sloganda kalmayacak şekilde altını doldurarak bir çalışma dönemi geçirebilmeyi ümit ettiğimi belirtmek istiyorum.

Uluslararası literatüre baktığımız zaman beş çeşit istismar türü olduğunu görüyoruz: Fiziksel, duygusal, ihmal etme, bilerek zarar verme ve cinsel istismar olarak. Bu kapsamda, herhâlde yol haritamızı belirleyeceğiz diye düşünüyorum ama bunun dışında ben de sendikal hareketten de gelen bir milletvekili olarak çocuk işçiliği boyutunun mutlaka ele alınması gerektiğini düşünüyorum. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün de çağrılabilir kuruluşlar arasında değerlendirilebileceğine inanıyorum.

Diğer taraftan, medya; yazılı ve görsel medya bağlamında bir araştırma ve dinlemenin burada faydalı olacağını düşünüyorum. Bunun da, medya boyutunun da istismar bağlamında... Artı, belki bu haberlerin yapılış diliyle alakalı da bu gazete ve televizyonların genel yayın yönetmenleriyle de ayrı bir tematik oturum yapabileceğimizi düşünüyorum, ele almamız gerektiğine inanıyorum.

Diğer taraftan, ben de Sayın Metiner'in son bölümde söylediği gibi, bu suça iletilen ya da suçlarla ilgili, terör faaliyetlerinde çocukların istismar edildiğine inananlardanım. Bu bağlamda, Diyarbakır Anneleriyle de sık sık bir araya geldim. Çocukları dağa çıkarılan, kaçırılan ailelerimizle de bu konuda bir temas içerisinde olmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu boyutuyla da konunun ele alınmasının faydalı olacağına inanıyorum.

En önem verdiğim konu da aile boyutu. Bu konularla ilgili istismara uğrayan çocukların davet edilmesinin çok sakıncalı olacağını düşünüyorum. Ama, aile içi iletişim bu istismar vakalarının ortaya çıkarılmasında aslında önemli olması gerekirken, baktığımız zaman, medyaya ve kamuoyuna yansıyan olaylarda genelde okullarımızda psikolojik rehberlik ve danışmanlık hocalarımızın bu vakaları tespit ettiğini ve ortaya çıkardığını görüyoruz. Bu olumlu bir gelişmedir ama aileyle ilgili de demek ki aile içerisinde iletişimle ilgili bir... Çünkü, herkes çok yoğun bir dönemden geçiyor, aileler içerisinde iletişimle ilgili sıkıntılar var, hepimiz bir yerlere yetişmeye çalışıyoruz, belki çocuklarımızla yeteri kadar o iletişimi kuramadığımızdan hareketlerindeki ya da duygusal dünyalarındaki o değişimi fark edemiyor olabiliyoruz bu hızlı tempo içerisinde. Bu bağlamda, bu boyutun da Komisyonumuzda ele alınması, aile içi iletişim, ailenin bu istismar vakaları sonrasında nasıl bir tutum içerisinde olduğu, istismara uğrayan çocuklarımızın sonraki dönemlerde kaybedilmemesiyle alakalı konuların da Komisyon gündemimizde olmasının faydalı olacağına inanıyorum.

Yine bu Komisyonumuzda çalışılacak uzmanlarla ilgili: Aile Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığının yanında RTÜK benim önerim olacak, RTÜK'ten arkadaşlarımızın da uzman olarak çağrılabilirliğini düşünüyorum. Dinlenmesinde fayda görülen kişiler ve kurumlarla alakalı liste var bende, hazırladım ama tabii dinledikçe de bu isimlerin artabileceğini düşünüyorum. Konular tartışılırken yeni alanlara doğru da kanalize olabiliriz.

BAŞKAN – Listeyi verdiniz mi?

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Listeyi ben şu şekilde size taktim edeyim.

Çalışma süresi konusunda biz maksimum faydayı sağlayacak, çocuklarımız açısından en üstün faydayı sağlayacak şekilde bir çalışma hedefliyoruz. Bu bağlamda, ben kendi adıma, haftada beş gün de desanız çalışmalara katılmak için

programlarımı buna göre ayarlama konusunda gayret göstereceğim. Başkanlık Divanımız nasıl takdir ederse, arkadaşlarımızın da programına uygun olacak şekilde... Ama, Komisyonumuzun en iyi çıktığı elde edebilmesi için bütün üyelerimizin de birazcık fedakârlık göstermesi gerekiyor diye düşünüyorum. Herhâlde, bu fedakârlığı gösterecek arkadaşlarımız Komisyonunda çalışmak üzere başvurmuştur diye düşünüyorum.

Tekrardan Komisyonumuzun hayırlı olmasını ve "samimi", "siyasetüstü" gibi kelimelerin slogandan öte, böyle içselleşmiş bir biçimde Komisyonumuza tecelli etmesini ümit ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kışla...

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kışla, aceleniz yoksa, Deniz Hanım çıkacakmış, sizden önce... Pozitif ayrımcılık, Anayasa gereği.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Tabii ki.

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Öncelikle, Mehmet Bey bir konudan bahsetti, ben o konuda bir bilgi vermek istiyorum. Sayın Vekilim, "Komisyonun kurulması için canhıraş mücadele eden, araştırma önermeleri getirdiği hâlde katılmayıp, basın açıklaması yaptığı hâlde burada olmayanları kınıyorum." dediniz. Araştırma önermesi reddedilen grup bizim grubumuz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubuydu ve Milliyetçi Hareket Partisi...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ben sizi kastetmedim.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ama genellemeyin lütfen çünkü basın açıklaması yapanlar içerisinde biz de vardık.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ben Filiz Kerestecioğlu'nu, HDP'li vekili kastettim.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Genelleme yapmamanızı tercih ederim.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Teşekkür ederim, doğru söylüyorsunuz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Çünkü bu konuda en çok mücadele veren benim grubumdu...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Nezaketen isim vermediğim için yanlış anlaşıldı, özür dilerim.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – ...Milliyetçi Hareket Partisi Grubuydu.

BAŞKAN – Yani, bu konu "Ben daha çok mücadele ediyorum, siz daha az mücadele ediyorsunuz..." Ya, bu konu çok önemli bir konu, bunda hiç kimsenin birbirinden şüphe etmemesi lazım. Hepimiz anne-babayız değil mi?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Nihayetinde kuruldu ama suçlamaya da...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, evet, ilk önergeyi MHP verdi ve biz de katıldık.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet.

Bu çok önemli bir konu, gerçekten siyasetüstü bir konu. İnşallah hep birlikte hayırlı sonuçlar çıkaracak bir çalışma yapacağımıza inanıyorum ama siyasi tartışmalarımızı, bakış açılarımızı biraz bu Komisyonun dışında tutsak iyi olur. Belki kişisel husumetimiz olabilir, kızabiliriz ama Komisyon çalışmalarını etkilememeli diye düşünüyorum.

Fatma Hanım, Sayın Başkan Vekili, genel müdürleri ziyaret edebileceğimizi ifade etmişti. Ben bunun biraz zaman kaybı olacağını düşünüyorum, genel müdürleri davet edebiliriz.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Yanlış ifade ettim genel müdürlerin gelmesini. Ama, bakanların gelmesinin -zaten uzmanların verdiği bilgiler doğrultusunda olacağı için- verimli olmayacağını ifade ettim. Haklısınız, yanlış ifade ettim.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Aslında verimli oluyor. Benim o konuda da ifade etmek istediklerim var. Bizim önceki araştırma komisyonumuza hem Sema Hanım katıldı hem Bekir Bey katıldı -Bakanlarımız- çok faydalı oldu çünkü orada başka uzmanlarımız da vardı. Üyeler soru sordu, üyeler dileklerini iletti, Bekir Bey de Sema Hanım da aile bütünlüğüyle ilgili buradan gayet güzel bilgi aldı, biz de bilgi aldık.

BAŞKAN – Yalnız, bakanlardan ziyade konunun tam içinde olan uygulayıcılar, oradaki, icraat makamındaki...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Uygulayıcılar da geldi.

BAŞKAN – Ha, beraber geldiler değil mi?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Genel müdürler onlardan önce geldi, en son Bakanlarımız geldi ve çok faydalı oldu. Ben yine faydalı olacağına inanıyorum. İnşallah güzel bir sonuç da alacağımızı düşünüyorum.

Ziyaret edeceksek eğer, buralar çocukların yaşadığı yerler, istismara uğrayabileceği yerler olmalı. Kolluk görevlilerini de mutlaka bizim uzmanlar içine dâhil etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Söyleyeceklerim bu kadar, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kolluk görevlileri...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Evet.

Grup Başkan Vekilimizin yanında olmam gerekiyor.

Özellikle, biliyorsunuz, Jandarmanın baktığı yerler var, bir de Emniyetin alanına giren yerler var.

BAŞKAN – Yani sadece Emniyet olarak bakmayalım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Tabii, 2 birimden de dinlememizde fayda var diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Buyurun Sayın Kışla.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Hassas ve önemli bir konuda çalışma yapıyoruz. İnşallah, çocuklarımızın geleceği açısından alınması gereken tedbirler noktasında hayırlı sonuçlar doğuracak bir raporu tamamlamak nasip olur.

Tabii, bir iki konuya açıklık getirmek istiyorum. Çocuklarımızın çoğunlukla toplu hâlde yaşadıkları yerlerde elbette ki bu tip hadiseler zaman zaman yaşanır. Toplu hâlde olan yerlerde yaşansa da bu tip olaylar münferit olaylardır yani bütün o camiayı itham edecek, ilzam edecek olaylar değil elbette ki. Onun için, burada, doğrusu medyayla olan ilişkilerimizde de bunlara çok dikkat etmemiz lazım. Bir kurumu, bir toplumu, bir camiayı oldukça zan altında bırakacak şeylerden kaçınmak lazım.

Vakıfların, derneklerin yurtları... Tabii, gayriyasal konumda olan hiçbir şeyi tasvip etmemiz veya ona sahip çıkmamız asla söz konusu olamaz ama bir yurt açmak için ne kadar zorluklar çekildiğini, yasal prosedürlerinin ne kadar zor olduğunu da bilenlerden biriyim. Yani, ulu orta herkesin her yerde bir yurt açması söz konusu değil. Yani, bu kurumların, isimleri geçen, işte, Ensar denildi, diğer bazı kurumların isimleri, bunlar sanki yasal olmayan yurtlar işletiyormuş gibi bir algıyı doğrusu doğru bulmam. Çünkü...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yasal değil bu.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Hayır, yasal yurtlardan bahsediyorum ben. Çünkü bunların hepsi Millî Eğitim Bakanlığından izinle kurulan yasal yurtlar ama oradaki olay, münferit olay, onu bilmiyorum; onu, spesifik olarak bir konuyu söylemiyorum ama gayriyasal olan elbette ki her oluşuma karşı çıkmamız lazım, hiçbirini de sahiplenme şeyinde değiliz çünkü denetimden uzak bir yapı içinde olup bitenleri kontrol etmeniz mümkün değildir, bilmeniz de mümkün değildir, orada yaşananları da kimsenin sahiplenmesi söz konusu olamaz. O bakımdan, en küçük çocukların, ilkokul çağındaki çocukların barınabileceği kurumlar devletin barındırdığı yurtlardır, YİBO'lardır, diğerleri de çocuk yuvalarıdır Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının. STK'ların barındırdığı, genelde yurt hizmeti verdikleri şeyler orta tahsil yurtlarıdır, yüksek tahsil yurtlarıdır. Bunların da hepsi yasal prosedürler, yurtlar yönetmeliğine göre ki gerçekten iskânı olmayan bir yerde birçok fizikî özellikleri, her şeyiyle çok çok zor şartları vardır, bir yurt açmak çok kolay değildir, yani onların da sürekli denetimleri söz konusudur ama tabii, bu tip, toplu olarak çocukların yaşadığı yerlerdeki hadiseleri de münferit de olsa bu tip vakalarla karşılaşıyor zaman zaman.

Bir diğeri, tabii, medya yönünü doğrusu irdelenmek lazım. Çünkü, bazı dizilerde, üzümlere görüyorum, inanın bir okul çağında hatta önlük kıyafetiyle bile bir çocuğun bilmem öğretmeniyle, bilmem başkalarıyla, o tarzda bazı yayınlarla... Yani bunun nereye varacağını, görselde de yazılı medyada da birçok şeyin aslında haber yapmak adına, doğrusu o tacize uğrayan çocuğun psikolojisinde neler uyandıracığını, ne fırtınalar estireceğini veya diğer çocuklara nasıl teşvikkâr bir şeyin içerisine gireceğini düşünmeden yayınlar yapılıyor. Onun için, medya ayağının da, basın ayağının da doğrusu irdelenmesinde fayda var, alınacak tedbirler açısından söylüyorum.

Tabii, burada ilk önce belirlememiz gereken de uzman olarak bu Komisyonunda görev alacak kişileri belirlemede Başkanlık Divanı olarak alacağınız bir karar şeklinde mi yoksa Komisyonun tamamının bir kararı mı şeklin de mi olacaksa onun bir an önce netleşip bu Komisyonunda daimi olarak görev yapacak, işte, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında, Millî Eğitim Bakanlığında, Gençlik Spor Bakanlığında da -çünkü bir hayli yurtları olduğu için- Adalet Bakanlığında, İçişleri Bakanlığında doğrusu o uzmanların da eğer belirlenecekse belirlenip bir an önce karar altına alınmasında fayda var Komisyon çalışmalarına katkıları açısından.

Ben tekrar, Komisyonun hayırlı olmasını diliyorum. Güzel, istifade edilen fikirler doğdu.

Bir de acaba tedbirler açısından gerçekten dünyanın diğer ülkelerinde birçok yönüyle bu tip istismarların önüne geçilmesi noktasında ne tür yasal veya idari tedbirlerin alındığı noktasında, o konuda belli çalışmalar yapılırsa, belki belli ziyaretler olabilir veya bazı ülkelerdeki güzel örneklerden istifade etme noktasında da Komisyonun bir faaliyet göstermesinin faydalı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu devamlı çalıştırılacak uzmanlarla ilgili elbette bakanlıklarda ilgili uzmanlar vardır, olabilir ama onlardan çok üniversitelerden ve sivil toplum örgütlerinden uzman çağırılmasını öneririm çünkü bu Komisyon raporları belki de bakanlık uygulamalarını ciddi şekilde eleştirecektir. Onun için, sivil toplum ve üniversiteleri tercih ediyorum. Özellikle, aslında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının da birlikte projeler yaptığı, bu konuda en yetkin -tabii, araştırılabilir- bir merkez var, Bilkent Üniversitesi...

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Hacettepe...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hacettepe'de de bir merkez var ama Bilkent Üniversitesi UNICEF'le ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve AB'yle beraber çok ciddi bir proje yürütmüş, bu projenin raporları alınmış ve Bakanlık eylem planını da bu rapor üzerine kurmuş. Dolayısıyla, bu merkezden uzmanlar -isim olarak şey yapamıyorum ama- talep edilebilir. Hacettepe'nin de uzmanları, merkezi çok önemli çalışmalar yapmış. Bir de iki isim var, bu isimler üzerinde yapılabilir, biri Oğuz Polat, Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Başkanı; bu tip olaylarda çok sayıda bilirkişi raporu hazırlamış.

BAŞKAN – 2 ciltlik kitabı var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet.

Ve sözünü ettiğimiz bu projelerde de çalışmış bir insan. Aynı şekilde, İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalından Doçent Doktor Osman Abalı var; bu da bu tip projelerde çalışmış, UNICEF’le beraber çalışmalar yapmış. Bu şekilde, devamlı çalıştırılacak uzmanların uygun olacağı...

BAŞKAN – Osman Abalı, nerede, hangi üniversite?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi.

BAŞKAN – Listenizde var değil mi bunlar?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama yani daimi uzman, dinlenmenin ötesinde olabilir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bunları uzman olarak da öneriyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tutanaklarla ilgili bir şey söyleyeyim, ben başta...

BAŞKAN – Daimi uzman. Gelebilir mi?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Olursa veya onların önereceği...

BAŞKAN – Gelemez ki, üç ay boyunca bir profesör burada...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yok, yok, onlar da belki çalışma arkadaşlarını önerebilirler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani önerilebilir, onlarla şey yapılabilir.

BAŞKAN – Bir görüşelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama bu Bilkent ve Hacettepe merkezlerinde çok sayıda uzman çalışıyor, onlardan şey yapılabilir.

Bu tutanaklarla ilgili, bütün tutanakların gizli kalması doğru değildir. Niye doğru değildir? Çünkü bu Komisyon çalışmalarının konuyla ilgili duyarlılık oluşturulması konusunda da bir katkısı olacaktır. Bildiğiniz gibi değerli arkadaşlar, bu tip olaylar mağdurlar tarafından bile ifade edilemiyor, anlatılmıyor toplumda, gizli kalıyor, konuşulmuyor ve birçok mağdur utanıyor, toplumun kendisine karşı ya da ailesine karşı nasıl tavır takınacağı konusunda endişelere kapılıyor ve açıklamıyor; gizli kalıyor bu işler ama böyle çalışmalar yapılırken insanlar cesaretleniyor, bunları ihbar ediyor. Nitekim, bu son olayda gördünüz, Karaman’da yani bu aylarda olmadı bu işler, bakın bütün istatistiklere, çocuk istismarlarıyla ilgili haberlere, bu Karaman olayından sonra böyle 1 misli falan değil, yani 50 misli arttığını göreceksiniz. Niye? Çünkü bir duyarlılık oluştu toplumda, özellikle mağdurlarda ya da bu işe şahit olanlarda bir cesaret oldu ve konu basına, adliyelere, mahkemelere değişik şekilde basına... Dolayısıyla, herkes bildi, daha çok olay ortaya çıktı. O nedenle bir duyarlılık oluşturacak. Şey kalmasın tabii, tutanaklar gizli olmasın ama benim söylemeye çalıştığım şeydi: Bazen... Elbette çocuk dinlemeyeceğiz, aile de dinlemeyelim fakat öyle üçüncü bir şahıstan dinleyebiliriz, belki de bir zorunluluk ortaya çıkar ve dinleriz. Böyle durumlarda Komisyonun kararıyla o tutanak yani o konuyla ilgili kısım ya açıklanmasın ya kısmen, ismi falan gizlenerek ya da tutanağın bütünü... Komisyon böyle bir karar alabilir diye düşünüyorum.

Bir başka önerim var: Elbette Türkiye Büyük Millet Meclisinde kararları, yani demokrasilerde seçilmiş çoğunluk olacak yani bu konuyla ilgili defalarca ifade ettim, hiç kimsenin bir itirazı yoktur, demokrasi böyledir, demokrasilerde seçilmiş çoğunluk ülkeyi yönetir, kararlar alır, iktidar olur ama muhalefete de muhalefet yapma imkânı verilir. Dolayısıyla, iktidarın yaptıklarını, seçilmiş çoğunluğunun icraatlarını takip eder, denetler, daha sağlıklı kararlar almasına katkı sağlar, hiçbir şey olmazsa halka bu icraatları anlatır, bir dahaki seçimde halk kendi kararını verir, bu böyledir. Fakat bu Komisyonun özelliğinden dolayı biz bu talepte bulunmuştuk, hani, 4 parti filan önerge vermişti, birleştirilmişti; bu yapılmadı. Tabii, netice itibarıyla kararlar...

BAŞKAN – Pişman etmeyiz inşallah.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...çoğunluğun kararıyla alınıyor ama bir önerim var Başkanım şimdi: Raporu Başkanlık Divanı yazmasın. Şimdi, “yazmasın” deyince bir emir kipiyle falan kullanmıyorum Sayın Milletvekili, kimseye emretmem, yani ben Türkiye’de yaşadım, herkes beni bilir, yani bir kadına, bir insana filan emir kipiyle filan... Öyle bir şey yapmam yani. Dolayısıyla, öyle şey yapmayın yani. Yanlış ama bir söz söylüyorum, diyorum ki: Bir önerim var, bu raporu Başkanlık Divanı yazmasın; ayrıca bir rapor yazım heyeti oluşturalım, komisyonu oluşturalım, neyse; her partiden bir kişi bulunsun, raporun taslağını hazırlasın. Niye bunu söylüyorum? Çünkü rapor bir kere yazıldı mı satır aralarıyla beraber, sonra ne kadar değişiklik yaparsanız yapın o kimliği değişmiyor. Madem ortak bir Komisyon o zaman böyle bir öneride bulunuyorum. Tabii, takdir Komisyonundur, millîetvekillerininindir.

Şu konuda tekrar ısrar edeceğim: Baştan söyledim, 1 milyona yakın -değişik rakamlar var, tam rakamlara ulaşamıyoruz- resmî olarak 790 bin ama değişik sendikaların ifadesine göre 1 milyon hatta 1 milyonun üstünde çocuk işçiden söz ediliyor ve bu çocukların bir kısmı sanayide kalfa-çırak ilişkisi içinde cinsel istismara da uğruyor. Bu konularda bir araştırma yapılabilse en yoğun cinsel istismarın yaşandığı yerlerden biri belki de bu kurumlar, bu sanayi, işte, bu çalışan çocukların, çırak çocukların bulunduğu yerler ortaya çıkacak. Dolayısıyla, bu en önemli istismar. İşte, ölmüş çocuklar, yani iş kazasında çok sayıda çocuk öldü. Hatırlarsınız, böyle basına yansıyan şeyler var, işte, “Çalışmıyor gösterildi.”, “Ailesi susturulmaya çalışıldı.” filan. Dolayısıyla, bu konunun mutlaka bir şekilde, çok uzun mesai harcanmasa bile, gündemde olmasının iyi olacağını düşünüyorum.



Usulle ilgili söz almaya çalıştım ama sayın başkan vekili söz vermedi "Sırayla veriyorum." dedi. Meclisin Komisyon çalışmaları da Meclis çalışmaları gibidir. Dolayısıyla, usulle ilgili söz talepleri diğerlerinin hakkını gasbetmek değildir, o öncelik olur diye düşünüyorum ama ben vazgeçtim, yani böyle bir tartışma içine girmiyorum, böyle ikili bir muhataplığı şey yapmıyorum ama genel bir şey söyleyeceğim: Burada her milletvekili, Komisyon üyesi olanın yetkileri bellidir, olmayan her milletvekili kendisinin istediği gibi konuşur, düşüncesini açık bir şekilde ortaya koyar, ona laf atılmasın, sözü kesilmesin, kimse ayar vermeye kalkmasın; her milletvekili kendine göre buraya gelmiştir, belli bir insanı temsil ediyor, iktidar olur, muhalafet olur, A partisi olur, B partisi olur, C partisi olur. Bunun da kayıtlara geçmesinin uygun olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Başkanım, ben küçük bir açıklama yapabilir miyim?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Önce ben küçük açıklamamı yapayım, sonra...

BAŞKAN – Sırada Hüsnü Bey var ama...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bir kere erkeklerden yana pozitif ayrımcılık yapın.

BAŞKAN – Hüsnü Bey müsaade ediyorsa Hüda Hanım'a, sırayla...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Önceden basmışım zaten.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ben biraz önce özellikle üzerine basarak "çocuklarımızın, geleceğimizin menfaatleri noktasında bir hizmet üretme, bir sonuç elde etme noktasında politik kimlikler üzerinde" ifadesini kullandım yani çok açık ve gayet net ki, anlaşılır ki parti menfaatleri, kurum menfaatleri gözetilmeden hepimizin bu geleceğimize, bu yararlı hizmete sahip çıkmamız gerektiğini ifade ettim. Burada polemik yaparak "Siyasetin kendisine niye karşı çıkıyorlar, niye bunu yapıyorlar?" gibi böyle sürekli kendisini Mehmet Bey hep muhalafete endekslemiş, formatlamış gibi polemiklere yol açan, böyle uygun olmayan ifadelerle amacı, içeriği ve özü çarpıtmaya, hakikati örtmeye yönelik bu ifadelerden çekinmesi, sakınması gerekir. Artı, sözünü tamamladıktan sonra toplantı ve çalışmalar mazeretiyle giden arkadaşlara eleştiride bulundu, giden arkadaşların kendileri burada olmadığından dolayı ki hepimizin ne kadar iki ayağımız bir pabuçta buraya geldiğimizi hepimiz biliyoruz fakat ben kendi doğal o sözümü kullanırken dahi yanlış anlamadıysam, kendisinin ifadesini duymadım, Fatma Hanımın ifadesiyle çalışması olduğundan dolayı ikimizi tercih bıraktı, ben kendi söz hakkımı kullanmak istedim ve çalışması olduğundan dolayı öncelik hakkı istedi. Yani herkesin çalışması olabilir, bunu bir eleştiri malzemesi yapmak uygun değil arkadaşlarımız arasında. Buraya biz ne konusu üzerine toplandık? Hepimiz, yani 2 kişi bile kalsak biz burada bu çalışmayı yürütmek zorundayız. Gelemeyen arkadaşımız Filiz Hanım üzerinden "Efendim, işte, bu kadar kampanyalar yaptılar, konuştular çilginca, ortalığı karıştırdılar da şimdi araştırma Komisyonu kuruldu da kendileri niye yok?" gibi son derece uygunsuz bir polemige cevap vermek bile beni üzüyor aslında, muhatap olmak dahi üzüyor beni. Bizde hiç kimse kalkıp da tatile, şuraya buraya gitmiyor; her birimiz bir yerde, bir koşturma içindeyiz ve biz bu konuyu, bu Komisyonu, bu gündemi önemseydiğimiz için ben buradayım ve biz takipsiz bırakmıyoruz ve hâlâ bu işin içindeyiz biz. Hiç kimse böyle ortalığı karıştırmak için çocukları malzeme etmesin, biz çocuklarımız için buradayız, tacizlere karşı, bu tacizleri kapatmak isteyenlere karşı bir sonuç elde edelim diye biz buradayız.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Bunu herkese söylüyorsunuz değil mi?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bunu herkese söylüyorum.

Aynı zamanda, dağdaki çocuklar meselesini gündeme getirdi yine kendisi. Dağdaki çocukların eğer bu çalışma alanına girme gibi bir durum söz konusu olacaksa Ceylan Önkol'u, Berkin Elvan'ı da o zaman masaya yatırmamız gerekiyor. Bu "dağdaki çocuklar" polemigi tamamen taciz gerçeğini, tecavüz gerçeğini, buradan sonuç elde etme gerçeğini örtmektir ve bir polemige sebep olmaktır, aslında çarpıtmaktır ve bırakın onu, haydi onlar, dağdakiler, Berkin'di, şeydi; bakın, tacizi konuşuyoruz, çocuk tacizleri... Pozanti'deki çocukları; o zaman bulalım onları, onları da dinleyelim, ailelerini de dinleyelim, bu Komisyonun vazifesidir bu. O çocuk neden intihar etti? Neden tahliye olduktan sonra tacizleri ifşa ettiği için o çocuk yeniden hapsedildi, işkence edildi ve neden intihar etti? Bunlar da bu Komisyonun sebebi olmalı.

Yani ben tekrar söylüyorum: Bunlar bizim politik kimliklerimizin üstündedir, siyasetin kendisi etik bir şekilde, ahlakla yapılırsa tabii ki kutsaldır. Ben "politik kimlikler üzerinde" derken partiler, menfaatler üzerinde hepimizin bu olaya samimice yaklaşması gerekiyor ve niye "Bu araştırma komisyonlarını o zaman kurmayalım." gibi engelleyici bir prosedür gelişimi, yasakçı bir zihniyetle konuşuyor kendisi? Araştırma komisyonları hakikatlerin ortaya çıkması için kurulmuştur, kurulmaya devam edilmelidir, 2 kişi de kalırsa bu hakikatler çıkarılmalıdır ortaya.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hüsnü Bey' de sıra.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ama bu kadar kişisel sataşmaya ben...

BAŞKAN – Ama sıra gelince Mehmet Bey. Yani sırayla, mikrofon ne zaman yanıp sönerse.

Bir de şöyle bir karar alalım baştan "Çocuk menfaatine olmayan sözler kesilecektir." diye bir karar alabiliyor muyuz uzmana bir sorayım.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Çok iyi olur, evet. Bu yönde bir karar alırsak da çalışmalarımız çok sağlıklı yürür.

BAŞKAN – Buyurun Hüsnü Bey.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, bir şeyi paylaşayım: İlk sözü ben aldığım için olabildiğince saygılı, olabildiğince ölçülü ve hakikaten çok inanarak çocuk istismarı konusunun, özellikle cinsel istismarı konusunun öneminde çok inandığım için, kırk üç yıllık da bir hekimlik deneyimiyle burada oturduğum için çok samimi olarak bu işin siyasetüstü olduğunu söyledim.

Şimdi, Değerli Komisyon Üyesi Mehmet Metiner anladığım kadarıyla burada kendini diğer Komisyon üyelerine ayar vermekle görevli sayıyor.

BAŞKAN – Hüsnü Bey, bunu... Yani ben tabii, o arada yoktum, demek ki... Niye bu kadar üzerinde duruluyor?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Siz yoktunuz, Hanımefendi burada, ben söylediklerini not aldım, o da kendisi yanıt verir.

BAŞKAN – Ya, on dakika gittim ben, on dakikada mı?

MEHMET METİNER (İstanbul) – Biz siyasi noktadayız... Bu tür siyasi atraksiyonlara gerek yok.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – O konuda...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Biz birbirimize ayar da verebiliriz, bunlar...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben konuşuyorum, şimdi sen sus, sonra cevap verirsin kardeşim, tamam mı!

MEHMET METİNER (İstanbul) – “Sen” diye bir şey yok, saygılı ol!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben konuşurken sus!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Saygılı olacaksın!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sen saygılı olacaksın!

MEHMET METİNER (İstanbul) – “Sen” diye hitap etme!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Söz almadan konuşma, o kadar!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sesini yükseltme, sesini yükseltmeden konuş!

BAŞKAN – Sayın Metiner...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Edepli konuş sen ilk önce!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Saygısız olma!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sen kimsin be!

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sen kimsin! Kimsin sen!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben bu Komisyonun üyesiyim, Başkandan söz aldım.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ben de bu Komisyonun üyesiyim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sen kimin adına konuşuyorsun, söz aldın mı?

BAŞKAN – Sayın Bozkurt, beni dinler misiniz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Saygısızlık yapıyorsunuz!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Önce söz alacaksın Başkandan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu Komisyon çalışacaksa bu konuyu çözmemiz gerekiyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bu konuyu burada çözmeden olmaz.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakınız, biz çocuklar için burada toplandık, öyle birbirimize ayar vermek için toplanmadık.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tamam, şimdi onu konuşalım.

BAŞKAN – Eğer çocuk için çalışacak olan varsa, buyursun gelsin çalışsın yani ben arada tabii, on dakikalığına gittiğimde ne oldu, kim kime sataştı onu bilemiyorum.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Başkan Vekilimiz buradaydı, tabii, ben ona uyararak cevap vermeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Burada herkes, kime söz vermişsem düşüncelerini en açıklıkla ifade edebilir, hakaret sınırlarını taşmadan ifade edebilir; kimse kimseden alınmasın, yani siyasi düşüncesini de açıklayabilir, yani bu konuda bir mahzur da yok yani siyaset öyle kötü bir şey de değil ama çocuğun menfaati, üstün yararı bizim gözeteceğimiz bir husustur. Burada eğer cevap verilmesi gerekiyorsa konuşma bittikten sonra düğmeye basalım -zamanımız var- konuşma bittikten sonra söz alalım, cevabını verelim. Yani bir kavgaya dönüştürmek bize yakışmaz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Anladım ama yani şimdi, o zaman arkadaşımız söz almadan konuşmayacak, söz hakkını siz bana verdiniz, müsaade ederseniz devam edeyim.

BAŞKAN – Sayın Bozkurt, siz devam edin, daha sonra ben sırayla söz vermeye devam edeceğim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Herkes istediği yanıtı verir, biz kendileri konuşurken en ufak bir müdahalede bulunmadık, Başkan Vekilimiz burada, bastık düğmemize...

BAŞKAN – Komisyonlarda Genel Kurul gibi değildir, biz komisyonlarda çalışıyoruz, yani komisyon iş üretme yeridir, komisyonlarda öyle kavga gürültü olmaması gerekir. Herkesin söz hakkı sonuna kadar var...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Biz de ilk defa komisyona gelmiyoruz, her ne kadar yeni milletvekiliyiz, daha 7 Hazirandan bu yana vekiliz, dolayısıyla, sizin kadar çok deneyimimiz olmayabilir ama komisyonda ne şekilde konuşulacağını, usulü, erkânı biliyoruz, o nedenle zaten Mehmet Metiner konuşurken ben hiç müdahalede bulunmadım, Sayın Başkan Vekilimiz de Komisyonu yönetiyordu, hatta Mehmet Bekaroğlu müdahale ettiği zaman da

kendileri söz vermediler, Mehmet Metiner konuşurken de ben not aldım, şimdi o notlarım üzerinden eğer izin verirsiniz konuşmama devam etmek istiyorum.

Şimdi, “ayar vermek”ten şunu kastediyorum: Bakınız, burada Komisyon 15 üyeden oluşuyor, 9 üye Adalet ve Kalkınma Partisi, 4 üye Cumhuriyet Halk Partisi, 1 üye Halkların Demokratik Partisi, 1 üye de Milliyetçi Hareket Partisi. Dolayısıyla, burada herhangi bir Komisyon üyesinin “Ben siyasi konuşma yapıyorum.” deyip ondan sonra da işte “Bu Komisyon kurulurken kıyameti koparanlar, toplantı üzerine toplantı yapanlar, Mecliste bilmem ne yapanlar...” diyerek böyle amiyane tabirler kullanıp ondan sonra da “Niye buraya gelmiyorlar...” Ben birinci toplantıya katılmadım yani katılmama gerekçem de, bir gün önce ben toplantıyı basından duydum yani “Şu gün toplantı var.” diye basından duydum, Kastamonu’da parti göreviyle denetimdeydim, nasıl geleceğim buraya? Yetişemedim. Dolayısıyla, bu tür şeyleri de irdelemek, yani Komisyon toplantısına hangi üyenin katılıp katılmadığını irdelemek diğer Komisyon üyesinin görevi olmaması gerek. Sonra, bakın, kendi ifadelerinden okuyorum: “Her Allah’ın günü araştırma komisyonu önerisi veriliyor, iyi ki bunlar reddediliyor; bundan sonra araştırma komisyonu kurulmasın.” Şimdi, bu Allah aşkına, Çocuk İstismarı Komisyonunun...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Hayır...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hanımefendi, bir itiraz mı var? Buyurun.

BAŞKAN – Evet, siz devam edin.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – “Katılım yüzünden” dedi, eksik söyleyemelim.

BAŞKAN – Benim duymadığım şeyi nasıl duyuyorsunuz Hüsnü Bey?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani siz duymadığınız için yazılı okuyorum: “Her Allah’ın günü araştırma...”

BAŞKAN – Yok, yok; Jülide Hanımın sözünü ben duymadım, siz duyuyorsunuz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Büyük Millet Meclisinde Adalet ve Kalkınma Partisi çoğunluğu hangi araştırma önerimizi kabul ediyor ki? Yani bu Komisyonun da hangi saikle kurulduğunu çok iyi biliyoruz, o gün hepimiz Meclisteydik; pekâlâ, Çocuk İstismarı Komisyonu önerisi AKP oylarıyla reddedildi, reddedildikten sonra herhâlde kendi tabanlarından gelen tepkiler nedeniyle olsa gerek, Sayın Naci Bostancı bizim diğer grup başkan vekilleriyle akşam sekizden sonra toplandılar “Ortak bir önergeyle komisyon kurulsun.” kararı çıktı, ertesi gün bu ortak önerge verildi. Bunların hepsini Mecliste yaşadık. Dolayısıyla, ben en azından, yedi sekiz aylık milletvekilliğim sürecinde verdiğimiz sayısız konudaki değişik Meclis araştırma önergelerinden ilk defa bir önerenin 4’lü komisyon önerisi olarak kabul edildiğini gördüm. Örneğin Suruç katliamından sonra verilen “Terör olayları araştırılsın.” önergesi de, terör olayları gibi ki o zaman daha temmuz ayıydı ve yine Sayın Mehmet Metiner’in burada söylediği gibi “İyi ki reddediliyor.” dediği şekilde reddedildi, ondan sonra geldiğimiz nokta da ortada.

Şimdi, bakın, “partilerüstü davranma”, “ahlak”, işte, “Ben siyasi kimliğimle konuşuyorum.”, “Dernek ve vakıfların üstüne gitmeyelim.”, “Bu işi dernek ve vakıfların üstüne yıkmayalım.”, “Efendim, tarikat, vakıf sorgulamasına döndürmeyelim.” Arkadaşlar, biz bunu tam da Karaman mahkemesinde gördük, tam da Karaman mahkemesinde gördüğümüz tavır budur. Değerli arkadaşlarım, Karaman mahkemesinde sayın ağır ceza reisi orada 20’ye yakın baroyu müdahil olarak alırken... Ben hukukçu değilim, Sayın Başkan, zatâliniz hukukçusunuz, herhâlde müdahillik olaydan mağduriyeti içeren bir haktır mahkeme tarafından verilen yani orada bu olay nedeniyle mağdur olan taraflar müdahil olur. Yani kendi vakıf kaçak evinde 9 çocuğun tecavüze uğradığı raporlarla sabit olan bir vakıf ve dernek orada müdahil olarak kabul edildi, bu meyanda, işte, birtakım barolar da kabul edildi... Şimdi, burada da aynı, yani orada böyle beş saatin içinde “sapık” denilen bir adama, 54 yaşında, üstelik bu adam aynı zamanda Karaman’da önemli bir okulda da öğretmen - “öğretmen” lafını tırnak içinde kullanıyorum- bu öğretmen kişi aynı zamanda bir vakfın kaçak evinde ve kaçak yurdunda denetmen olarak kalıyor -Karaman olayını anlatıyorum- Valiye soruyorsunuz “Haberim yok.” diyor, Valinin üç gün sonra fotoğrafı çıkıyor; Eğitim Müdürüne soruyorsunuz, “Benim böyle bir evden, yurttan hiçbir şekilde haberim yok...” Yani bunu şunun için anlatıyorum: Sayın Mehmet Metiner burada “İşte, bu işi vakıflara...” Hayır, asla öyle bir kastımız yok, katiyen kimsenin üzerine bir şey yıkmaya derdimiz yok ama burada eğer neyi konuşacağımız başka üyeler tarafından sınırlanacaksa, biz konuşurken sizin Başkanlık Divanınız oturup neyi anlattığımızı da ayrıca tercüme edecekse buranın sağlıklı bir çalışma yürütmesini çok mümkün görmem, her ne kadar -dediğim gibi- Meclis çalışmalarında sizler kadar tecrübeli olmasak da...

BAŞKAN – Estağfurullah.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – ...ciddi bir bu tür çalışma pratiğimiz vardır.

Şimdi, dağa kaçırılan çocuklar konusunu gündeme getiren sayın arkadaşımıza anlatalım, tarikat evlerine kaçırılan çocuklara da bakacak mıyız? Küçükük yaşta, bakın, dün kaçak bir kreşte küçük bir çocuğun yaramazlık yaptığı için daha büyük çocukların sınıfına götürülüp dövdürüldüğünü televizyon ekranlarında izledik. Bunun hiçbir şekilde vakıfla, dernekle, tarikatla falan bir alakası yok. Bu alan denetimsiz.

BAŞKAN – Şimdi, Hüsnü Bey, kaçırmanın kimliğine, siyasi düşüncesine...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tam da onu anlatıyordum.

BAŞKAN – ...ideolojisine bakmaya gerek var mı ya? Bunu sormak bile hata değil mi? Tarikat kaçırır mı? Tabii ki onun da üzerine gideceğiz...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, uygun görürseniz karşılıklı konuşmayalım.

BAŞKAN – ...ama bunu söylemek bile aklımda şey değil mi?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bakın, biz burada yarım saat...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Benim de tam olarak söylediğim buydu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkan, siz bile konuşmaya müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, müdahale etmiyorum, anlamaya çalışıyorum ya.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yok, yok, ben karşılıklı konuşmaktan hiç çekinmem de burada biz yarım saat bir beyefendinin hepimize nasıl çalışmamız gerektiği konusunda yaptığı bir vaaz dinledik, ben bunu anlatıyorum; bu doğru değil, birincisi. İkincisi de şu: Bakın yani bir tarikat veya vakıf veya dernek yargılaması, sorgulaması burada tabii ki yapmayalım, tabii ki yapmayalım çünkü bu çocuk istismarı...

BAŞKAN – Onu da yaparız gerekirse, yaparız, zamanı geldiğinde onu da yaparız.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır, bakın, bir şey diyeceğim Sayın Başkan.

Çocuk istismarı konusu o kadar önemli bir konu ki ve o kadar yaygın ki bakın, ben iki günlük bir araştırmayla tam 4 sayfa, dağdan bayırdan, yani inanılmaz bir şey çıktı, sizde çok daha fazlası vardır.

BAŞKAN – Daha fazla.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Şimdi, bu kadar önemli bir konuda eğer olayı biz götürüp de “Ensar vakfı kapatılsın...” Bitti mi? Bitmez. KAİMDER’i kapattık, bitti mi? Bitmez. Onun için, bu olayı eğer Ensar ve KAİMDER üzerinden götürürsek son derece yanlış bir iş yapmış oluruz, kendi komisyon raporumuzda da aynı şeyi ben bizzat buraya koydum. Onun için, derdimiz KAİMDER, Ensar değil, derdimiz şu: Bu ülkede ciddi bir zaaf var, bu noktada ben o önerilere aynen katılıyorum yani biz önce uzmanları, sonra akademisyenleri, sonra “sivil toplum örgütü” dediğimiz örgütleri, sonra sendikaları, dernekleri falan dinleyelim; bu bakanlıktan gelecek arkadaşlar zaten bu işi becerselerdi bu konudaki bir komisyonun kurulmasına da gerek olmazdı. Onun için bakanı makarı, yani çağırıcaksanız çağırın, sayın bakanları da dinleyelim ama ben kesinlikle daha çok bu konuda çalışma yapmış olan sivil toplum örgütlerinin, sendikaların, derneklerin, özellikle eğitim iş kolundaki sendikaların dinlenilmesinin daha doğru olacağını düşünüyorum.

Bakın, lütfen hassasiyetimizi anlamaya çalışın, herkesin aynı hassasiyet içinde olduğunu düşünüyorum. Ya, arkadaşlar, bu ülkede 3 yaşında bir çocuk tecavüze uğradı, bağırsakları parçalandı ve öldü ya! Arkadaşlar, insanlar ölüyor! Dolayısıyla, bizim burada yani yok “Efendim, ben siyasi kimliğimle konuşuyorum.” Yok “Siyaset de bu kadar kötü değil.” Yok “Efendim, işte, siyaset de...” Yani ya, Allah aşkına, 65 yaşında adamız, bu tür dersler almaya ihtiyaç yok, kaldı ki eğer bu konuda bir polemige molemiğe gireceksek her türlü polemige de girerim...

BAŞKAN – Polemiğe izin vermeyiz, bu Komisyonca...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – ...yani hanımefendilerle de gireriz, beyefendilerle de gireriz yani öyle biz konuşurken bu tür tavırlara gerek yok.

BAŞKAN – Hüsnü Bey, bakın, kırk üç yıllık hekimliğinden yararlanmak istiyoruz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bizler de âlâsını biliriz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Vallahi, denersin, yaparız kardeşim, yani hiç sıkıntı yok, evelallah...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Denersiniz ve görürsünüz.

BAŞKAN – Pardon, şimdi...

FATMA BENLİ (İstanbul) – Müsaade ederseniz Başkanımız konuşuyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kime söz vermişsem...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, iki de bir tehdit ediyor, ne diyor?

MEHMET METİNER (İstanbul) – Neyi tehdit ediyorum?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Burada bir şey yapın görürsünüz...” Ne diyor Sayın Başkan? Siz yönetiyorsunuz. Kim burada konuşuyorsa şey yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, dinler misiniz beni. Yüksek sesle konuşmayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Lütfen... Nasıl konuşayım Başkanım?

MEHMET METİNER (İstanbul) – Biz bu tuzaklara gelmeyiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl tuzaklara?

MEHMET METİNER (İstanbul) – Öyle yok, “Ayar veriyor...” Yok öyle yağma!

BAŞKAN – Sayın Metiner...

Bakın, söz verdiğim zaman konuşsun arkadaşlar, yani söz vermeden bağırarakla çağırarakla nereye varacağız?

Şimdi, söz sırası mikrofonu kimin yanıp sönüyorsa onundur.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ben sadece bir cümle...

BAŞKAN – Hayır, Hüda Hanım, mikrofon kimin yanıp sönüyorsa bekleyeceğiz. O zaman karmakarışık herkes “Bir şey istiyorum.” diyecek. Yani ona göre baştan çalışma şeklimizi belirleyelim, zaten bunun için yapıyoruz bugünkü toplantıyı.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ben şunu söylemek istiyorum, bakın, lütfen, yani söz almak için konuşmuyorum. Bir arkadaşımız son derece sağduyulu, çok verimli bir konuşma yaparken bazı arkadaşlarımız sürekli mırıldanır bir şekilde, itiraz ederek, şikâyetlerini, rahatsızlıklarını böyle ifade etmeleri hoş olmuyor...

BAŞKAN – Mırıldanabilir, onu da engelleyemeyiz ama yani burada toplantının düzenini...

HÜDA KAYA (İstanbul) – ...susmasına yönelik...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Şu anda da ayarı siz veriyorsunuz Komisyon üyesi olmadan yani. Başkası konuşunca ayar veriliyor oluyor, siz konuşunca ayar veriliyor olmuyor.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Herkes istediği kadar konuşabilir.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Herkes kendine baksın.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ama yakışsınız.

BAŞKAN – Hatice Hanım' a, söz verdim.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Beni siz bir kalıba sokamazsınız.

BAŞKAN – Jülide Hanım...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hayır, dikkati dağıtıyorsunuz.

BAŞKAN – Hüda Hanım...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Öyle bir şey söylüyor ki, 3 yaşında çocuğun bağırsakları... Burada sanki hiç kimse buna karşı tepki vermemiş, bundan rahatsız değil, hepimiz çok memnunuz gibi... Ben bunu kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Hatice Hanım, buyurun.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım ve değerli milletvekilleri; öncelikle, bu Komisyonun gerçekten hayırlı olmasını istiyorum ama gönlümüz... Bir insan olarak böyle bir Komisyon kurulmasına ihtiyaç hissedilmeseydi diye bir temenniyle başlamak istiyorum ama bu ülkede böyle bir realite var ve bu realiteden yola çıkarak bu konuyu araştırırsak gerçekten insani olarak, ahlaki olarak olabilenin en iyisini yapmak, araştırmak ve doğru çözümlere ulaşmayı Rabbim bize nasip etsin diye bir duayla başlamak istiyorum.

Onun dışında, Başkanım, baştan şunu da söylemek istiyorum: Söz verirken özellikle ikinci kez söz alanlardan önce ilk kez söz isteyenlere verilmesi gerektiğini baştan ilkesel olarak karar alsak daha güzel olacak diye düşünüyorum çünkü arkadaşlar üçüncü...

BAŞKAN – Onu otomatik ayarlıyoruz zaten. Şimdi, sizden sonrakinin ışığı yanıp sönüyor zaten, basma sırasına göre.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Yok, yok onu demiyorum. Ben de diyorum ki: Şimdi, mesela ilk söz almak isteyen kişi... Yani birisi ikinci, üçüncü sözü alırken ilk sözü isteyen öncelik verelim sıralamada diye bir teklifte bulunuyorum.

BAŞKAN – Sıralamayı diyorum Hatice Hanım, otomatik, kim önce basmışsa ona göre sıralıyor zaten. Şu anda sizden sonraki konuşacak kişi belli, onun ışığı yanıp sönüyor, o da neye göre? Bastığı sıraya göre.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Tamam.

Şimdi, özellikle bu dinlenmesi gerekenler konusunda akademisyenler, uzmanlar, uzman STK'lar ve ondan sonra kurumlar zinciri bence hepimizin herhâlde ortak, konsensüsle üzerinde birleştiği kavram, ben de böyle düşünüyorum ama gerçekten çocuk dinlemeyelim, ısrarla ben de bu konuda insani, vicdani olarak böyle bir şeyi istemiyorum ama geçmişinde yaşamış birisi anlatırsa da onun da ismi gizli kalmak kaydıyla dinlenmesinde çok büyük bir beis olmadığını düşünüyorum. Ama tutanakların açık olmasının da herhâlde bizim gizleyecek hiçbir şeyimiz olmadığı için doğru olacağı kanaati hasıl oldu bu görüşmelerden sonra.

Şimdi, evet, partilerüstü olması konusunda da bir konsensüs var ve hepimiz gerçekten bu konuda samimi olalım diye düşünüyorum ama bu iş siyasetin işi ve siyasetüstü bir konu değil çünkü insanın ve yaşadığı hayatına dair ne varsa hepsi siyasetin alanı diye düşünüyorum.

Ayrıca, gözlemediğim kadarıyla, hepimizin bir geçmişimiz, bir birikimimiz, bir bilinçaltımız, bir sürü duygularımız var ve kendi ruh hâlimizi yansıtıyoruz. İnsan öncelikle kendiyi ve ruhuyla kavgalıysa herkesle kavga ediyor. Şimdi, mesela benim çok dikkatimi çekti, ilk cümlede hemen Hüsnü Bey başlarken dedi ki: "İşte, yerleşik bir hayatımız yok; ha, bunun sebebi AK PARTİ durmadan seçim yapıyor, onun için yerleşik hayatımız yok." Yani bunu...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani bir espri yaptım, burada bir art niyet aramayın yani Hanımefendi.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Yok, yok; bir dakika müsaade eder misiniz.

Tüm cümlelerin altında ne kadar "siyasetüstüyüz" desek de herkes bilinçaltı duygularını yansıtıyor ve bizim baştan mahkemelerimiz kurulmuş, yargılanmış, bu yargıladığınız yerde AK PARTİ oturuyor, her hâlükârda onu suçlu çıkartmamız gerekiyor ve onun anlayışına ters ne varsa da bunları buradan çıkartmamız lazım. İşte, "Niye Divanda diğer bir siyasi parti yer almadı?" vesair vesair gibi bir dolu şeyle... Yani bunu "Biz öyle değiliz." deseniz de, ilk cümlelerle, espriyle, öyleyle, böyleyle birebir yüze vuruyorsunuz, yansıtıyorsunuz; bunu mümkün olduğu kadar hepimiz frenleyelim diye ben bir felsefeyi savunuyorum.

Şimdi, özellikle bu çocukların böyle olmasında diyoruz ki önce aileler yani çocuğu edinen, çocuk sahibi olan herkes çocuğuna sahip olabilseydi ve kendi nefesine sahip olabilseydi bu sapkınlıklar yaşanmazdı. Kontrolsüz tatmin duygusundan çıkan bu sapkınlıkların hepsi insani bir olaydır ve bu insani olayların üstüne birlikte gitmemiz lazım. Farkındalık ve bilinç yükseltmelerle ve özellikle bizim tezimiz olarak da, dinî ve imani konularla bunun çözümünü olduğuna inananlardanım. Onun için, bu çağrılacak uzmanlara katılıyorum ama ek olarak Diyanetten de uzman alabileceğimiz kanaatimi belirtmek istiyorum.

Onun dışında, gerçekten geçmişinde çok ciddi insan hakları, kadın hakları ve çocuk hakları çalışan bir sivil toplumcu ve ilahiyatçı olarak diyorum ki: Dağa kaçırılan çocukların da, özellikle o konuda tecavüzün, her tür insani yaşam hakkının elinden alındığı, zorlandığı hem de suç işlemeyen böyle bir şeye mahkûm olan bu çocukların da üzerinde çok ciddi çalışmamız, masaya yatırmamız gerekiyor.

Ben diyorum ki son toparlayıcı cümle olarak: Evet, hepimiz siyasi görüşlerimizi bir tarafa bırakalım ve birilerini yargılayıp oraya oturttuk, bitirdik bu işi mantığıyla hareket etmeden cidden çocuk istismarını konuşalım ve bunun için dünya ve biz bu konuda en iyi çözüm ne üretebilirsek onda birleşelim. Bunu insani ve vicdani bir görev olarak görüyorum ve bu toplantıların ehem, mühim sırasında da Jülide Hanım'ın tezine katılıyorum, eğer bizim için önemliyse lütfen burayı daha önemseyelim. Bir de tekrarlara girmeden burada felsefemizi, düşüncemizi, çözüm odaklarımızı, çözümleri konuşarak buradan hayırlı sonuçlar çıkaralım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Metiner...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada olmadığınız için sizin de bilmeniz açısından kısa bir girizgâh yapayım.

HDP adına katılan milletvekili vekâleten katıldığını söyleyince biz de usulen dedik ki: “Ya, vekâleten kimse bir diğerrinin yerine katılamaz ama her milletvekili her komisyonda düşüncelerini özgürce beyan eder.” Ağzımızdan böyle bir laf çıkar çıkmaz bir CHP'li milletvekili, muhatap almadığım için, polemik olmasın diye ismini zikretmiyorum, “Akıl verme, akıl verme; aklını kendine sakla.” gibi... Böyle başladı, yani öyle bir laf söylememiş olsa zaten benim kendisine bir şekilde cevap verme ihtiyacım da olmayacak. Ben her bir milletvekilinin her bir komisyona katılıp kendi düşüncelerini özgürce dile getirme hakkına sahip olduğunu söyledim zaten. Kendi kişisel görüşlerimi nasıl açıklayacağıma ben karar veririm. Yani düşüncelerimi özgürce açıklayabilirim. Efendim, “Ağz veriyor.”, “Komiserlik taşıyor.”, “Ayar çekiyor.” Bunlar hoş şeyler değil arkadaşlar. Ben sadece siyasi kimliğimle konuştuğumu söyledim, hiçbir konunun da siyasetüstü, siyaset dışı olmadığını söyledim ama partilerimizin mülahazalarını dışarıda tutarak insani bir siyaset de inşa edebileceğimizi ve ortaklaşabileceğimizi söyledim, tam da bu nedenle bu Komisyonu kurduğumuzu söyledim. Bundan rahatsızlık duymak niye, anlayabilmiş değilim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakınız, bazı arkadaşlarımız şu anlayışlarını terk etsinler: “Biz her konuda her şeyi söyleme özgürlüğüne sahibiz ama zinhar siz söylemeyin.” Diyelim ki “Teröre destek veriyor.” Bu bir ifade özgürlüğüdür, tamam. “Terör örgütünü meşrulaştırabiliriz.” Bu da bir düşünce özgürlüğüdür. Terör örgütüne haklı olarak mücadele veren güvenlik güçlerini...

BAŞKAN – Düşünce özgürlüğü kapsamında değil ama teröre destek vermek, şiddet hiçbir hukuk düzeninde korunmaz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Hayır, bütün bunları ifade özgürlüğü olarak kabul ediyorlar bu veya başka partiden arkadaşlarımız.

BAŞKAN – Hukuk kabul etmiyor onu.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Şimdi, biz herhangi bir konuda şiddete başvurmaksızın kendi görüşlerimizi söylediğimiz andan itibaren...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Etik konuşalım Başkan, şimdi, edebiyat yapmasınlar burada, politika yapmasın; burada çocuğu konuşuyoruz.

BAŞKAN – Ama siz ne konuşacağını... Şöyle, bitirsin.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Şimdi, bakınız, ben konuşurken birileri müdahale etmeyecekti.

BAŞKAN – Bitirsin.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bakın, o bunları farklı yönlere çekiyor, o farklı yönlere çekerse biz de çekeriz.

BAŞKAN – Hüda Hanım...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bakınız, burada Komisyon üyesi değil ve Komisyonun insicamını bozuyor, buna hakkı yok.

BAŞKAN – Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri de gelebilir.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ya, siz üyesi olarak bozuyorsunuz insicamı zaten.

BAŞKAN – Hüda Hanım, müdahale etmeyin, bitirsin.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ortalığı karıştırmayın lütfen.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ya, ben zaten karıştıran karşı bunları söylüyorum.

MEHMET METİNER (İstanbul) – İşiniz gücünüz ortalığı karıştırmak, Türkiye'yi karıştırdığınız gibi burayı da karıştırıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Metiner, toparlayalım.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Onları siz karıştırıyorsunuz, tam sizin kafanız bu işte!

BAŞKAN – Şimdi, çalışma usulleriyle ilgili tekliflerinizi alalım. Siz verdiniz herhâlde değil mi? Önceki konuşmada verdiniz.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sevgili Başkan, bakınız...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Yani burada hiç kimseye ayar vermedim ama hiç kimsenin de bana ayar vermesine izin vermem.

İki: Her birimiz siyasetten geliyoruz, bazı kelimelerin arkasındaki satır aralarını yakalamasını biliriz. Biz AK PARTİ'li Komisyon üyeleri olarak birbirimizin komiseri değiliz, gerekirse birbirimize her türlü katkıyı sağlarız. Burada başkasının "komiser" filan gibi lafların arkasında başka bir şey yapmasına gerek yok; kendi partisiyle ilgili konuşsun, kendi üyeleriyle ilgili konuşsun, bizimle ilgili olarak lütfen konuşmasın. Kimse burada komiser değildir, kimse buraya vaaz vermeye gelmiş değildir ama demin tehdit ettiğimi de söyledi. Bakınız, uygunsuz ne kadar kelime varsa söylendi, "Çarpıyorsunuz." dedi, "Ortalığı..." Hepsini kendisine iade ediyorum. Yani siyasi etik konusunda konuşmaya hakkı olmayan bir partinin gelip burada etikten, siyasetten bahsetmesi kabul edilebilir bir durum değildir. Eğer biz polemik yapacaksak bu karşılıklı olur ama "Ben her türlü polemigi yapayım, suçlamayı yapayım, siz de içinize çekin." deniyorsa bu kabul edilemez Başkanım. Anlaşacaksa burada karşılıklı anlaşalım. Hiç kimse kişisel polemiklere, siyasi polemiklere girmesin. Buna uymazsak namerdim. Kendi adıma söylüyorum, hadi "komiser" sıfatını tekrar vurmasın diye ama "Biz her türlü şeyi söyleyelim, gerekirse emir kipiyle konuşalım 'çıkarmın', 'edin' diye, gerekirse suçlayalım ama siz lütfen cevap vermeyin, polemik olur." Bakınız, demin tehdit ettiğimi de söyledi, bir milletvekili bir milletvekilini tehdit etmez. Kendi partisinden milletvekilinin neler söylediğini ya duymadı ya duymazlıktan geldi. "Gösteririz nasıl yaptığımı." diyor. "Denerseniz biz de görürüz, gösteririz." dedim, o lafı kullanmasa bu cevabı almaz. Bizim de Komisyon üyelerinden ricamız şu: Her birimiz özgürce fikrimizi söyleyeceğiz. Ben siyasi kimliğimle buradayım, siyasi kimliğimle konuşmaya devam edeceğim ama bu insani bir meseledir, insani bir siyaset inşa etmemiz gerekiyor, ortaklaşmamız gerekiyor, bu saatten sonra polemikler yapılmazsa biz sadece münhasıran bu konuyla ilgili çalışmalarımızı uhulet ve suhuletle yürütürüz ama gökyüzünden düşen bir meteor taşıyı da AK PARTİ'ye bağlayan bir anlayışa elbette ki bizim de verecek cevabımız olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Metiner.

Buyurun Yusuf Bey.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Çok teşekkür ediyorum öncelikle Sayın Başkanım.

Değerli Komisyonumuzun üyeleri ve değerli milletvekili arkadaşlarımız, yani şimdi, burada maksadımız aslında, mağdur olan çocuklarımız var ve mağdur olabileme ihtimali olan da çocuklarımız, evlatlarımız var; bunlarla ilgili konularda birbirimizi daha iyi anlayarak veya daha iyi değerlendirecek maksada odaklanarak hizmet götürmenin doğru olacağı kanaatini bir kişi olarak arz etmek istiyorum. Burada yani bu konuları değerlendirirken herkes bilgisini, görgüsünü, kültürünü, genel değerlendirmesini yaparak bir sonuca ulaşmamız gerekiyor. Çünkü sadece çocukların cinsel suistimalini ve çocuğa yönelik cinsel istismarı önlemek ve bunlarla mücadele etmenin yanında bir de mağdur çocukların haklarını korumanın da yine bizim olmazsa olmaz ilkelermizden birisi olması gerekir. Onun için, özellikle Komisyondaki arkadaşlarımız aman beni doğru anlasınlar, ben de ayar vermek açısından filan bunu söylemiyorum, elbette ki herkes kendi fikirlerini, düşüncelerini, değerlerini söyleyecektir yani merkeze veya odağa çocuklarımızı koyarak hareket edersek daha güzel sonuçlar elde edebiliriz. Çünkü yüce Meclis böyle bir görev vermiş, bir araştırma Komisyonu kurulmuş, o araştırma Komisyonu Anayasa'dan, kanunlardan, uluslararası sözleşmelerden meri haklarını yerine getirirken her türlü imkânı, her türlü olayı seferber etmekle yükümlü hâline gelmiş. Biz kendi aramızda bu eş güdümü sağlarsak, herkes bilgisini, görgüsünü, düşüncesini, değerlendirmesini kendi kemaliyet erdemi ve fikirleri içerisinde değerlendirirse daha doğru sonuçlara ulaşabiliriz demek istiyorum.

İlk başlangıçta sayın vekillerimizin gerçekten çok güzel açıklamaları oldu, çok olumlu değerlendirmeleri, olumlu teklifleri oldu ve bunlarla ilgili biz ilim adamlarından, bu konunun uzmanlarından bilgiler alarak değerlendirmemiz lazım. Mesela bir vekilimiz sanayide çalışan usta-çırak ilişkilerinde de bu olayların çok yaygın olduğunu söyledi ki ben de o kanaati gerçekten benimsiyorum, değerlendiriyorum. Yani bunun belki kültürel yapıları var, belki sosyal temelleri var, belki görsel birtakım değerlendirmeler var, yani bu konuya ahlaki bir fesahat içerisinde, bir çürümüşlük içerisinde bunları değerlendirerek belki bunların künhüne inmek doğru olur diye şahsen düşünüyorum ve burada da sadece bir şeyin altını da çizmek istiyorum, yani burada özellikle maksada ve merkeze biz çocuklarımızı koyduğumuz zaman birbirimizi daha doğru anlarız, daha iyi anlarız ve daha doğru adımlar atarız. Burada bu Komisyonun adı üzerinde, görev alanı da belli, ister dağa çıkan çocuklar olsun, dağa götürülen, kaçırılan çocuklar olsun ister bir köydeki çocuk olsun ister yurt dışına giden bizim vatandaşımız olan çocuklar olsun elbette ki bunların hepsiyle ilgili bu araştırmaları, bu incelemeleri yapmamız ve bunlarla ilgili de gereken tavsiyelerde bulunarak raporumuzda gereken yönlendirmelerde bulunarak yapmamız doğru olur kanaatindeyim. Gerçekten bu olay hepimizin yüzünü kızartan, vicdanlarımızı karartan, bizi üzen, herkesi de üzen bir eylem olarak veya kötü bir fiil olarak değerlendirilebilir. Bunlarla ilgili konuda neler yapılabilir, bunlar nasıl engellenebilir, bunlarla ilgili nasıl mücadele edilebilir? Bu konuda milletin vekilleri olarak, yasama organının temsilcileri olarak ve yasamanın vermiş olduğu yetkileri kullanarak doğru sonuçlara ulaşmanın gerekliliğine inanıyorum ben. Burada da aklın yolu bir. Bu konuda uygulanan yöntemler, usuller, esaslar belirlenir. Elbette ki usul esastan önce gelecektir. Bunun için biz bugünkü gündem maddesiyle ilgili olarak, 3 maddeyle ilgili olarak bu toplantıyı sınırlandıralım; arkadaşlarımızın teklifleri varsa kimlerin çağırılmasıyla ilgili bunları değerlendirelim, Komisyonun haftanın hangi gün ve ne zaman çalışacağını biz burada değerlendirelim. Ondan sonra... Ha, burada suçlu her kimse veya buna benzer şeylerde kimin bir kastımaşması

varsa veya bu konuda kimin bir ihmali filan varsa elbette ki bunlarla ilgili gereken incelemeler, değerlendirmeler yapılır. Ama burada gerçekten yani belli yerlere odaklanan bir şey değil, Türkiye'deki, dünyadaki bir olay olarak bu hadiseyi değerlendirerek bakmanın gerekliliğine ben şahsen inanıyorum. Bizim ülkemiz bu anlamda diğer ülkelerden daha iyi olmak durumundadır, bizim insanlarımız daha iyi olmalıdır. Bu ilkeden de hareket etmemiz lazım ve belki bunun basınla, medyayla, görselliklerle de ilişkileri olan ayakları vardır, belki eğitim düzeniyle, eğitimle ilgili... Acaba sadece öğretim yapıyoruz, eğitim yapamıyoruz, bunlarla ilgili belki ayakları vardır. Yani ben bu konuda bütün arkadaşlarımızı Komisyonun çalışmalarına odaklanmaları ve bu konudaki bilgilerini değerlendirmelerini, bu konuya teksif etmeleri noktasında ben düşünüyorum.

Elbette ki, muhalefet eleştiri hakkını kullanacaktır ama şu doğru da değildir: Muhalefet her türlü, ağır diyebileceğimiz eleştiriler yapar, iktidar eleştiri dahi yapamaz veya kendisini savunamaz. Yani bunu bir muhalefet, iktidar gibi filan değil, bu bir araştırma Komisyonu yani sonuçta biz bir konuyu araştırıyoruz, gelin arkadaşlar, hep beraber bu konunun üzerine gidelim, bu konuyu değerlendirelim, nerede araştırıcaksak bunları yapalım, birbirimize yardımcı olalım diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Beyazıt.

Sayın Bekaroğlu....

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Artık usulle ilgili...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam.

Sayın Başkanım, bu Komisyona konuyu çalışan arkadaşlardan, uzman, ilgilenen arkadaşlardan 4 kişi seçtik grubumuz ve kendi aramızda toplantılar yaparak araştırmalar yaptık; ne var, bugüne kadar neler yapılmış, neler olmuş, konu nedir, hangi sınırlarda tutmak gerekir; bunlara çalıştık ve buraya öyle geldik. İlk geldiğimiz günden beri yaptığımız tekliflerin tamamı Komisyon çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla. Bu Meclisin bu konuda güzel bir rapor yazması ve bu rapordan ilgililerin yararlanması, yol göstermesi; amacımız budur. Onun için “Başkanlık Divanı şöyle oluşsun.” dememiz, “Raporla ilgili ayrı bir heyet oluşturulsun.” dememiz, bunlardaki amacımız tamamen Komisyon çalışmalarına katkı sağlamaktır; bunun bir daha altını çiziyorum.

Şimdi, sizin göreviniz de Sayın Başkanım -ben hatırlatıyorum, kusura bakmayın yani bu bir...

BAŞKAN – Ayar vermiyorsunuz değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır.

...nezaketsizlikten değil- bu Komisyonu çalıştırmaktır. Bu konuda da, yani Komisyonu çalıştırmamız konusunda da CHP üyeleri size yardımcı olacaktır, bundan hiçbir şeyiniz olmasın.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama bunu yaparken -yani unutmamız mümkün değil tabii ama- iktidar, muhalefet... Siz bu Komisyonun Başkanısınız, tamam, iktidar partisi milletvekilisiniz ama bu Komisyonun Başkanısınız, buna bu şekilde bakmanız gerekiyor.

Bundan sonra, bir konuya bir daha arkadaşların konuşması üzerine değinmek istiyorum: Bakın, Cumhuriyet Halk Partili üyeler zaten ilerleyen -çağırın dediğimiz uzman kuruluşlardan da anlaşılabilir- toplantılarda da göreceksiniz, şu vakıf, şu dernek, bu dernekle filan bir şeyimiz yok, öyle bir derdimiz yok, hesaplaşmamız filan yok ama bir gerçek var ki tüm Türkiye'de ortaöğretimle ilgili arkadaşlarımız “yasal”, “izinli” filan diyor ama öyle değil, ortaöğretimle ilgili, ilköğretimle ilgili yurt açmanın yasal hiçbir şeyi yok.

BAŞKAN – Bunların hepsi çalışmalarımız sırasında ortaya çıkacak şeyler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İzin verirseniz ben bir tamamlayayım, yani tabii çalışmamızdan ortaya çıkacak. Biz “Yasaklansın, vakıflar, dernekler, insanlar yurt açmasın, eğitim yasaklansın.” o anlamda söylemiyoruz. Bunlar yasak, kanun dışı oldukları için denetlenmesi de mümkün değil, denetleme dışında kalıyor. Dolayısıyla, bu konu ciddi bir şekilde ele alınsın, ne var, ne değildir, nasıl olur... Bize göre, Cumhuriyet Halk Partisine göre özel kişiler hiç vakıflar açmamalıdır, bizim siyasi düşüncemize göre, tamamen devlet, Millî Eğitim Bakanlığı ve ilgili bakanlıklar açsın bu yurtları çünkü ihtiyaç olduğunu biliyoruz, taşınmalı eğitimle olmuyor, başka şeyler, sıkıntı, problem, açsın. Ama açılacaksa da bunun kriterleri olsun, yani ister Millî Eğitim Bakanlığı açsın ister bir vakıf, bir dernek açsın kriterleri olsun, denetlenebilir olsun. O nedenle, bizim önerdiğimiz komisyonlardan bir tanesi bir çocuk hakları izleme komisyonu, Mecliste daimi bir Komisyon olsun ve bu komisyon... Çünkü baştaki konuşmamda söyledim, gerçekten Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ilgili uzman kuruluşlarla -başta UNICEF olmak üzere- çok ciddi çalışmalar yapmış, raporlar hazırlamış, strateji belgeleri ortaya koymuş, uygulama planları yapmış ama hâlâ bu işler olduğuna göre demek ki denetleme aşamasında bir problem var, bunlar denetlenebilsin. Biz bu şekilde çalışmak istiyoruz Sayın Başkan, bir kere daha altını çiziyorum. Ha, bu Komisyonun böyle çalışmasını istiyoruz. Katkınızı alırsınız almazsınız, çünkü 9'a 6.

BAŞKAN – “Almazsınız.” şeyini kaldırın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, almazsınız.

BAŞKAN – Katkınızı alacağız, onun için bu masanın etrafındayız.



MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Baktık ki çalışma ortamı yok, baktık ki çalıştırılmayacağız, ne yapalım yani? Mevcut yasalara, İç Tüzük'e göre filan geldik yani, herhangi bir şeyimiz yok, başka bir gücümüz yok; sözümüz var, usul var, yasa var, çalışırız, baktık çalışma ortamı yok...

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Hayır, bunu nereden çıkartıyorsunuz yani?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, yani söylüyorum, bir yerden çıkartmıyorum, sadece söylüyorum.

BAŞKAN – Biz sizi çok çalıştıracamız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz hazırız ama durum bu.

BAŞKAN – Buyurun Hüsnü Bey.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) - Sayın Başkanım, yani daha ilk katıldığımız toplantıdan çok memnun olmadığımı ifade edeyim en azından, daha nazik olsun diye söylüyorum. Çünkü Sayın Metiner konuşuncaya kadar olabildiğince düşüncelerimizi, hakikaten Komisyonun çocuklarımızın yararına neler yapabileceğini aktarmaya gayret ediyorduk ama tabii umuyorum son olur. Yani birtakım notlar aldım, bazı cevaplar vereceğim ama bu siyasi etik konusunda falan, vermektan imtina ediyorum çünkü daha fazla bu işi sürdürmeyelim.

Ancak, Değerli Hanımefendi'nin, Hatice Dudu Özkal Hanımefendi'nin bir söylediğine atıfta bulunacağım bu dinî ve imani konu meselesi Hanımefendi. Şimdi, ahlakın temeli özveri ve dürüstlüktür, ahlakın dinlerle bir ilgisi yok. Yani burada vaaz vermek durumunda asla değilim ama bu -tabii ki Diyanet İşlerinden de yardım alınabilir- dinî ve imani bir konu değildir.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Zaten baştan dedim “insanidir” diye; imani konuların desteği olabilir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İnsani bir konu, dolayısıyla, yani o kişinin Hanımefendi, Karaman özelinde söylüyorum...

BAŞKAN – Bu ayrı bir konferans konusu olabilir. Usulle ilgili Hatice Hanım da ona cevaplar verebilir ama bu toplantı onun konusu değildir.

Buyurun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Karaman özelinde bu taciz edenin öğretmen olması çok önemli değil; öğretmen oluyor, başka bir yerde mezarlık bekçisi oluyor, başka bir yerde dondurmacı oluyor, başka bir yerde bilmem ne oluyor. Dolayısıyla, bu, daha çok bizim eğitim anlayışımızla ilgili. Çocukları laik, özgür bireyler olarak yetiştirebilirsek eğer, çocuk neyin kendisi için zararlı olduğu konusunda eğer doğru eğitim alabilirse, belki bu Komisyon o anlamda yararlı sonuçlar üretebilir.

Şimdi, yine, yani çok etkilendiğim için, Hanımefendi demin söyledi, çok üzüldüm. Yani, 3 yaşındaki bir çocuğun tecavüzü ve “Siz ilgilenmediniz.” diye söylemedim. Hepimizin ilgilenmesi gereken bir şey yani sonuçta 3 yaşında çocuk ya, tecavüze uğramış, bağırsağı parçalanmış ve ölmüş. Yani, bununla tabii ki siz de ilgilenmişsinizdir.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – İfadeleriniz öyleydi.

BAŞKAN – Bir anne olarak bundan etkilenebilir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır, hayır, tabii ki siz de ilgilenmişsinizdir. Bir de böyle, her söylediğimizden eğer hakikaten bir satışma, bir kinaye üretecekseniz biz de üretebiliriz. Yani, demin de ifade edildi. “Siyasi etikten en son bahsedecek bir parti” derken beyefendi hangi partiyi kastetti bilmem ama herhâlde siyasi etik konusuna girersek hepimizin birbiriimize söyleyeceği sayısız şey olabilir.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sizi kastetmediğimi söylememe gerek yok.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Etmemişsinizdir. Hayır, hayır yani ben o anlamda söylemiyorum. Yani, karşılıklı bu tür şeylere girersek Mehmet Bey, bakın, samimi söylüyorum, bu Komisyondan bir sonuç elde edemeyiz.

Ben şunu arz etmeye çalışıyorum: Karaman'da da, Konya Ereğli'de de, Konya merkezde de yani bu Komisyon söz konusu olduğu zaman, takdir ederseniz, size de geliyordur mutlaka, siz de bu Komisyonun Başkanı veya beyefendi üyesi olduğu için değişik yerlerden bu tür haberler geliyor. Birkaç ile gittim. Hepsinde gördüğüm şey şu ya da bana intikal eden: Maalesef kutsal din duyguları kullanılarak bu tecavüzler meşrulaştırılmaya çalışılıyor.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Nasıl meşrulaştırılıyor? Tam aksi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bir dakika ya, dur, hemen yanlış anlama. Hayda... bitireyim lafımı. Meşrulaştırmaya çalışan, bizzat tacizcinin, tecavüzcünün kendisi. O imkânı, o yetkiyi, o üstünlüğü kullanarak... Mesela Karaman'da -az önce çıktılar, Ayşe Sula Hanım oradaydı- aynen öğretmenin şunu söylediğini söylüyor çocuk, 10 yaşında o zaman: “Gece beni yatağımdan kaldırdı, odaya götürdü. Şunlar şunlar oldu bitti. Ben ağlayınca beni kucağına aldı. ‘Ben seni Allah ve resulünün rızası ile sevdim.’ dedi.” Şimdi, bunu söylediği zaman o çocuk, bir de öğretmen olunca, o anlamda söyledim. Yani, öğretmen kendi eylemini yüce Allah ve Hazreti Peygamber üzerinden...

BAŞKAN – O öğretmenin, o sapığın dinle bir ilgisi yoktur.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır, hayır, zaten yok. Bir dakika, tabii ki dinle bir ilgisi yok. Ne alakası var?

BAŞKAN – Onu dinle yan yana getirmek bir kere hata.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bence de yani hakikaten İslam diniyle bir araya getirilmesi mümkün olmayan bir şey.

BAŞKAN – Yan yana getirmek hata. Hiç gündeme getirmemek lazım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ama söylemek istediğim de tam o, tam da o. Bu, şimdi, yasa dışı kaçak ev ve yurtlarda bu tür adamlar bu duyguları kullanarak kendi eylemlerini meşrulaştırıyor ve çocuğa sorulduğu zaman - hâkim, psikolog denetiminde almış- “Niye şikâyetçi olmadın, niye söylemedin?”

BAŞKAN – Şimdi, bunların ayrıntılarına biz ileriki çalışmalarında gireceğiz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Dolayısıyla, bizim 3 yaşındaki çocuk örneğimize böyle bir anlam çıkarmak doğru değil.

BAŞKAN – Yani, Karaman çirkin hadiselerden öne çıkan bir tanesi. Yani, daha geçmişte de oldu, farklı vakıflar da oldu, Aziz Nesin Vakfında da oldu, mahkûmiyetler var vesaire.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani bu tür şeylere girersek, demin onu söyledim...

BAŞKAN – Bunun siyasi şeyi olmaz Hüsnü Bey. Bunun dindarlıkla da bir ilgisi olamaz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben de demin zaten onu söyledim. Yani, Ensar Vakfına ve KAİMDER’e bu işi inhisar ettirirsek son derece yanlış bir iş yapmış oluruz. Biz bunu Karaman raporumuzda da açıkça belirttik.

BAŞKAN – Tabii, bunun için sadece bir örneğe değil, tüm örnekleri ele alıp incelemek gerekiyor.

Teşekkür ederim.

Sayın Kandemir, buyurun.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Ben çok kısa birkaç şey söyleyeceğim. Tüm katkılar çok kıymetli, çok önemli. Hep beraber iyi bir şey yapmaya çalışıyoruz. Hepimizin kendi üslubu var, durduğu yer var, geldiği bir gelenek var.

Tabii, Hocam, tacizini meşrulaştırmak için, ahlaksızlığını meşrulaştırmak için elinde ne varsa onu kullanacaktır. Yani, bu bazen öğretmen, kendi öğretmen hiyerarşisindeki öğretmenliğini, usta, bu hiyerarşik bağlılığı vesaire, herkes, maalesef bu alçak insanlar kendi buldukları yerden ellerinde ne varsa kullanacaklar mağdurlara karşı ve kullanıyorlar.

Sayın Başkanım, ben -tabii uzun bir mesele, uzun bir konu- hızlı bir şekilde birkaç konuda karar vermemiz lazım geldiğini düşünüyorum.

Birincisi: Haftada kaç gün çalışacağız, hangi günler çalışacağız?

İkincisi: Hangi sıralamayla ve metodolojiyle uzmanlarımızı ya da ilgilileri dinleyeceğiz?

Hızlıca karar verelim diye düşünüyorum ve bir an önce çalışmaya başlayalım. Bunu bir şeye hasretmeye gerek yok yani konuştuğça, buraya uzmanlarımız geldikçe konunun, resmin çok geniş bir bakış açısıyla ortaya çıkacağını hep beraber görürüz zannediyorum.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ama, ilk sırada söylediğiniz sıralamaya uyalım yani uzmanlar...

BAŞKAN – Evet.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Evet, bence de yani o bizi daha şey kılar diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, bu anlamda, uzmanların temsilinde şu olabilir yani burada çok güzel katkılar verildi, iyi de bir hazırlık yapılmış, aynı şekilde bireysel olarak katkı veren arkadaşlarımız oldular. Size takdim ederlerse çağırabilecek uzmanları, kurumları, kuruluşları ve STK’ları...

BAŞKAN – Verdiler zaten.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Siz zannediyorum bir derleme çalışması yapacaksınız, sonra da paylaşacaksınız diye düşünüyorum. Hızlı ilerlemiş oluruz kanaatimce.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kandemir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Başkanım, söz alma değil de bir katkı sunmak için...

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Haftada iki gün çalışma dedik, iki gün mümkün olabilir mi acaba? Çok sıkıntı olur gibi geliyor çünkü salı, çarşamba, perşembe üç gün çalışıyor Meclis, biz o üç günün iki gününde bu Komisyonda çalışırsak, diğer komisyonlar da var, katılım azalır mı acaba? Yani, onu lütfen hep beraber tartışalım, daha uygunu neyse onu yapalım. Sadece tartışalım diye söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bence çarşamba sabahı en mantıklısı, konsensüsle ortaya çıkan.

BAŞKAN – Şimdi, tabii, bizim süremiz üç ay ve önümüzde de yaz tatili var. Dinleyeceğimiz listelere baktığımız zaman, bütün partilerimizin listelerini dikkate almak lazım, sadece belli kesimden dinlemelerin mahzuru da var. O açıdan, bizim haftada bir gün yapacağımız toplantıyla, önümüzde zaten kaç haftamız kaldı, bitiremeyebiliriz. Şöyle yapalım: Biz çarşamba ve perşembe sabahları 10.30 olarak belirlesek -öğleden sonra da Genel Kurul çalışmalarımız falan var- öğleye kadar yapsak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkanım, sadece bu dinlemeler çok zamanımızı alacak. Sürekli böyle olmayabilir de belli bir süre hep dinleme yapsak, üç hafta şeklinde olabilir mesela.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Başlayalım Başkanım.

BAŞKAN – Başlayalım, bazı günler eğer çalışmayacağımız günler olursa zaten onun bilgisini verir arkadaşlar. Yani, bu hafta çarşamba günü Komisyon toplantımız yok diyebiliriz mesela. Yani, biz çarşamba ve perşembe şeklinde ilke kararımızı alalım. Zaten toplantı gün ve saatleri yazılı olarak size gelecek.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkanım, bir de şöyle bir konu var: Eğer ki biz ziyarete bir yere gideceksek yani tüm on beş kişi gitmez.

BAŞKAN – Alt komisyon oluşturup giderler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz görüşme için 3 kişilik, 4 kişilik...

BAŞKAN – Görevlendirme yaparız partilerden, o şekilde olabilir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bir de -tamamen acemiliği me verin- yani, örneğin dokuzda toplanamaz mıyız veya dokuz buçukta?

BAŞKAN – Genel Kurul şimdi geç saate kadar çalışıyor.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Gece çok geç bitiyor ya ondan sonra da sabah toplanamıyoruz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Biliyorum da yani şunu diyorum: Hani, Komisyon en azından belli bir süre...

BAŞKAN – Şimdi, Genel Kurul ikide bitiyor, üçte arkadaşlar eve varıyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hepimiz aynı durumdayız da ben bunu şunun için söyledim...

BAŞKAN – Dokuzaya yetişebilirler mi?

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Müsaade ederseniz bir açıklama da ben yapayım. Siz ayrılabilirsiniz ama toplam yeter sayısı da bizim mecburiyetimizde olduğu için...

BAŞKAN – Genel Kurul sıkıntısı var.

Buyurun.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Benim söylemek istediklerimi Erkan Bey ifade etti, yine de söz verdiğiniz için teşekkür ederim. Ben çok uzun seneler kadına karşı şiddet üzerine çalıştım, çok farklı "background" dan gelen sanıklarımız vardı. Her birinin olayı meşrulaştırma ve isimlendirmesi farklıydı maalesef. Bunu dipnot düşürdükten sonra çok teşekkür ediyorum, vekillerimiz daha önce hazırlık yaparak gelmişler.

Bu arada, görüşülebilecek akademisyen ve STK'larla ilgili benim de bir çalışmam var. Belki bunları ortak bir arşiv oluşturmak açısından birbirimize de ifade edersek, maillerimize gönderirsek her birimiz diğerinin yaptığı çalışmadan haberdar olur, daha katkı sağlarız ümidindeyim.

Haftanın iki günü çalışma yapılması gerektiği konusuna ben de katılıyorum çünkü çok fazla görüşme yapmamız gereken insan var, süremiz kısıtlı. Ama, eğer arzu ederseniz, nasılsa Genel Kurula saat 14.00'te insanlar geleceği için, perşembe belki 14.30 olarak da düşünebiliriz. Onu da takdirinize sunuyorum. Ha, çarşamba 10.30 doğrudur ama perşembe eğer uygun görürseniz 14.30 olabilir diye düşünüyorum, kararını size bırakıyorum.

BAŞKAN – Yani, eğer tek güne toplamak istiyorsak şöyle de yapabiliriz...

FATMA BENLİ (İstanbul) – Tek gün yetişmez vekilim yani tek günde hiçbir şey yetişmez.

BAŞKAN – Yani, sabahtan ve öğleden sonra olup ya perşembe ya çarşamba, öyle de olabilir ama yarım gün çalışacaksa o hafta iki gün olması lazım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çarşamba sabah yapalım, perşembe 15.00'te yapalım, 14.00'te Genel Kurul.

BAŞKAN – Yani genel kanaat haftanın iki günü çalışma yönünde.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Sayın Başkanım, çok özür diliyorum, inanın bu çalışma son derece olumlu bir çalışma olacaktır. Bunun eğitim ayağı, kültür ayağı var, basın ayağı var, halkla ilişkiler ayağı var, psikolojik ayağı var, çok geniş bir çalışma. Onun için, zaten biz üç ayda kolay kolay bitiremeyeceğiz, ondan sonra süre devam ediyor, bir ay ek süre alma hakkımız var. Dolayısıyla, ben, ilk planda bir gün, daha sonrasında da bu toplantıda bunu iki günü çıkarma noktasında karar alırız. Dinleme noktasında değerlendiririz, bir yola girer diye düşünüyorum. Çünkü benim tereddüdüm şu: Biz bunu "Haftada iki gün yapıyoruz." dediğimiz zaman katılım az olacaktır, o zaman her seferinde, bir sonraki toplantıda bir baştan alma suretiyle devam edecektir, daha verimli olmaz. Onun için ilk önceleri bir gün yapalım, daha sonrasında hemen iki güne çıkarırız diye düşünüyorum.

BAŞKAN – O zaman çarşamba günü 10.30'da başlayıp tam gün yapalım, perşembe yapmayalım. Yani, yoklamalar, vesaire yine izin veririz. Arkadaşlar iner, zaten uzman...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Genel Kurul başladığı saatte bir yarım saat ara veririz, herkes gider.

BAŞKAN – O zaman hem çarşamba hem perşembe öğlene kadar iki günümüzü yapacağımıza çarşamba günü 10.30'da başlayalım, akşama kadar bitirelim. Uygun mu?

Toplantı günü, çarşamba günü saat 10.30'da, ilke kararımız bu. Tabii, olağanüstü bir durum olur, Mecliste farklı bir durum olur, o zaman "Bu hafta yapmıyoruz." diye tebliğat yaparız size.

Daimî uzmanlar ve dinlenecek akademisyenlerle ilgili, kurum, kuruluşlar, STK'larla ilgili HDP'den liste gelecek. Daimî uzmanlarla ilgili görüşlerinizi aldık, onları not ettik.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, o iki hocayı kendileri gelsin diye değil, çok ciddi çalışmaları var, belki bize uzman olabilirler.

BAŞKAN – O dediğiniz hocanın kitabını aldım, okuyorum şu anda, iki ciltlik. Bir tanımlar var, bir de öneriler var çocuk istismarıyla ilgili: Oğuz Polat. Zaten Google'a girdiğiniz zaman ilk Oğuz Polat çıkıyor bu konuda. Faydalanırız ondan.

Bir de burada tabii, biz bu alandaki bütün akademisyenleri dinlemeye kalktıığımız zaman çok uzun bir süre alır. Her alanda, ceza hukuku alanında bir akademisyen, bir ya da iki. Çünkü, suça itilen çocuklar ve suç mağduru çocuklarla ilgili, psikiyatrist yani çocuk psikolojisiyle ilgili. Çünkü, bunların her biri ayrı ayrı alanlar, her bir alanda bir ya da iki akademisyeni burada dinlemekte fayda var. Bunların planlamasını yapacağız, sizlerden gelen önerileri dikkate alacağız ve daimî uzmanlar noktasındaki görüşlerinizi dikkate alıp ona göre burada daimî uzmanlarımızı belirleyeceğiz.

Erkan Bey'in teklifi ve sizin de katıldığınız öneri önemli. Önce konunun biz teorik kısmını bilelim, bu anlamda da akademisyenlerin önce dinlenmesi, konunun uzmanlarının önce dinlenmesi önemli. Sonra kamu kurum ve kuruluşları, sonra STK'lar, sonra da bizim genel değerlendirmemiz ve...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – En son bürokrasiyi dinleyelim.

BAŞKAN – O da olabilir, doğru, bürokrasiyi sonra dinleyebiliriz. Biz o zaman konuyla ilgili bilgilenmiş oluruz, konuyu tüm detaylarıyla biz özümsemiş oluruz ve STK'ların da teklifleri, sivil toplumun teklifleri önemli ve hazırlıklı bir şekilde gelen kamu kurum ve kuruluşlarına sorularımızı sorma imkânımız olur, o çok önemli.

Tutanakların gizli olmasıyla ilgili başlangıçta düşünüyorduk ama konu önemli. Ancak, gizlilik kararı alabiliriz yani diyelim ki bu toplantıda açıklanmasını istemediğimiz hususlar var, o toplantıya mahsus karar alabiliriz, o da önemli.

Ben bu toplantıyı çok verimli buldum değerli arkadaşlar yani hepimiz bu konuda istekliyiz. O nedenle, faydalı olacağımıza inanıyorum. İnşallah özverili bir şekilde çalışma göstereceğiz ve çocuk haklarıyla ilgili, çocuk istismarının önlenmesiyle ilgili katkılar inşallah ülkemize sunacağız diyorum.

Ben hepinize çok çok teşekkür ediyorum, sağ olun, var olun.

**Kapanma Saati: 13.15**

